

Pecyn Dogfen Cyhoeddus

At: Aelodau'r Cabinet

Dyddiad: 11 Chwefror 2015

Rhif Union: 01824706141

ebost: dcc_admin@denbighshire.gov.uk

Annwyl Gynghorydd

Fe'ch gwahoddir i fynychu cyfarfod y **CABINET, DYDD MAWRTH, 17 CHWEFROR 2015** am **10.00 am** yn **YSTAFELL BWYLLGOR 1A, NEUADD Y SIR, RHUTHUN.**

Yn gywir iawn

G Williams

Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democraidaid

AGENDA

RHAN 1 – GWAHODDIR Y WASG A'R CYHOEDD I FOD YN BRESENNOL AR GYFER Y RHAN HON O'R CYFARFOD

1 YMDDIHEURIADAU

2 DATGAN CYSYLTIAD

Dylai'r Aelodau ddatgan unrhyw gysylltiad personol neu gysylltiad sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fater a nodwyd i'w ystyried yn y cyfarfod hwn.

3 MATERION BRYS

Rhybudd o eitemau y dylid, ym marn y Cadeirydd, eu hystyried yn y cyfarfod fel materion brys yn unol ag Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972.

4 COFNODION (Tudalennau 7 - 16)

Derbyn cofnodion cyfarfod y Cabinet a gynhaliwyd ar 13 Ionawr 2015 [copi'n amgaeedig].

5 RHAGLEN MODERNEIDDIO ADDYSG – YSGOLION CYNRADD ARDAL RHUTHUN - YSGOL LLANBEDR (Tudalennau 17 - 32)

Ystyried adroddiad gan y Cyngropydd Eryl Williams, Aelod Arweiniol Addysg (copi'n amgaeedig) ynghlyn â phenderfyniad diweddar y Gweinidog Addysg a Sgiliau ar ddyfodol Ysgol Llanbedr.

6 GWEITHREDU DEDDF TAI CYMRU 2014 (Tudalennau 33 - 40)

Ystyried adroddiad gan y Cyngropydd Hugh Irving, Aelod Arweiniol Cwsmeriaid a Chyfathrebu (copi'n amgaeedig) ynghlyn â defnyddio'r prawf "digartref yn fwriadol" yn dilyn gweithredu Ddeddf Tai (Cymru) 2014.

7 GOSOD RHENT TAI A CHYLLIDEAU REFENIW TAI A CHYFALAF 2015/16 (Tudalennau 41 - 48)

Ystyried adroddiad gan y Cyngropydd Julian Thompson-Hill, Aelod Arweiniol Cyllid ac Asedau (copi'n amgaeedig) yn gofyn am gymeradwyaeth y Cabinet ar gyfer y cynnydd rhent arfaethedig a chyflwyno costau gwasanaeth a chymeradwyo Cyllidebau Cyfrif Refeniw Tai a Chyfalaf 2015/16.

8 ARGYMHELLION Y GRŴP BUDDSODDI STRATEGOL (Tudalennau 49 - 56)

Ystyried adroddiad gan y Cyngropydd Julian Thompson-Hill, Aelod Arweiniol Cyllid ac Asedau (copi'n amgaeedig) yn gofyn am gefnogaeth y Cabinet ar gyfer prosiectau a nodwyd ar gyfer eu cynnwys yng Nghynllun Cyfalaef 2015/16.

9 ADRODDIAD CYLLID (Tudalennau 57 - 72)

Ystyried adroddiad gan y Cyngropydd Julian Thompson-Hill, Aelod Arweiniol Cyllid ac Asedau (copi ynghlwm) yn manylu ar y sefyllfa ariannol ddiweddaraf a'r cynnydd yn erbyn strategaeth y gyllideb y cytunwyd arni.

10 RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL Y CABINET (Tudalennau 73 - 78)

Derbyn Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Cabinet sydd wedi'i hamgáu, a nodi'r cynnwys.

RHAN 2 - MATERION CYFRINACHOL

Dim.

MEMBERSHIP

Y Cynghorwyr

Hugh Evans
Julian Thompson-Hill
Eryl Williams
Bobby Feeley

Hugh Irving
Huw Jones
Barbara Smith
David Smith

COPIAU I'R:

Holl Gynghorwyr er gwybodaeth
Y Wasg a'r Llyfrgelloedd
Cynghorau Tref a Chymuned

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Cod Ymddygiad Aelodau

DATGELU A CHOFRESTRU BUDDIANNAU

Rwyf i,
(enw)

*Aelod /Aelod cyfetholedig o
(*dileuer un)

Cyngor Sir Ddinbych

YN CADARNHAU fy mod wedi datgan buddiant ***personol / personol a sy'n rhagfarnu** nas datgelwyd eisoes yn ôl darpariaeth Rhan III cod ymddygiad y Cyngor Sir i Aelodau am y canlynol:-
(*dileuer un)

Dyddiad Datgelu:

Pwyllgor (nodwch):

Agenda eitem

Pwnc:

Natur y Buddiant:

(*Gweler y nodyn isod*)*

Llofnod

Dyddiad

Noder: Rhowch ddigon o fanylion os gwelwch yn dda, e.e. 'Fi yw perchenog y tir sy'n gyfagos i'r cais ar gyfer caniatâd cynllunio a wnaed gan Mr Jones', neu 'Mae fy ngŵr / ngwraig yn un o weithwyr y cwmni sydd wedi gwneud cais am gymorth ariannol'.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

CABINET

Cofnodion cyfarfod o'r Cabinet a gynhaliwyd yn Ystafell Bwyllgora 1a, Neuadd y Sir, Rhuthun, Dydd Mawrth, 13 Ionawr 2015 am 10.00 am.

YN BRESENNOL

Y Cyngorwyr Hugh Evans, Arweinydd ac Aelod Arweiniol dros Ddatblygu Economaidd; Bobby Feeley, Aelod Arweiniol dros Ofal Cymdeithasol, Gwasanaethau Oedolion a Phlant; Hugh Irving, Aelod Arweiniol dros Gwsmeriaid a Chymunedau; Huw Jones, Aelod Arweiniol dros Hamdden, Ieuenctid, Twristiaeth a Datblygu Gwledig; David Smith, Aelod Arweiniol dros Barthau Cyhoeddus; Julian Thompson Hill, Aelod Arweiniol dros Gyllid ac Asedau ac Eryl Williams, Dirprwy Arweinydd ac Aelod Arweiniol dros Addysg.

Arsylwyr: Cyngorwyr Ray Bartley, Bill Cowie, Meirick Davies, Richard Davies, Huw Hilditch-Roberts, Martyn Holland, Gwyneth Kensler a Huw Williams

HEFYD YN BRESENNOL

Y Prif Weithredwr (MM); Cyfarwyddwr Corfforaethol Uchelgais Economaidd a Chymunedol (RM); Penaethiaid Gwasanaeth: Gwasanaethau Cyfreithiol, AD a Democratiaidd (GW), Cyllid ac Asedau (PM); Cwsmeriaid a Chymorth Addysg (JW); Addysg (KE); Refeniw a Budd-daliadau (RU); Prif Gyfrifydd (RW); Rheolwr Datblygiad Busnes ac Economaidd (TB); Rheolwr y Rhaglen Moderneiddio Addysg (JC), a Gweinyddwr y Pwyllgor (KEJ)

TEYRNGED - CYNGHORYDD MARGARET MCCARROLL

Talodd yr Arweinydd deyrnged i'r Cynghorydd Margaret McCarroll a fu farw ar 4 Ionawr ar ôl salwch byr. Cyfeiriodd at ymrwymiad y Cynghorydd McCarroll a'i chyfraniad gwerthfawr fel cynghorydd yn cynrychioli ward De Orllewin y Rhyl, a chyfleodd gydymdeimlad y Cyngor at ei theulu, gan ddweud y byddai hi'n golled enfawr i gydweithwyr Sir Ddinbych. Cynigiodd y Cynghorydd Eryl Williams ei gydymdeimlad hefyd i'r Arweinydd, a oedd wedi colli ei fam- yng-nghyfraith yn ddiweddar. Safodd yr Aelodau a'r swyddogion mewn tawelwch i dalu teyrnged.

1 YMDDIHEURIADAU

Y Cynghorydd Barbara Smith, Aelod Arweiniol Moderneiddio a Pherfformiad

2 DATGAN CYSYLLTIAD

Y Cynghorydd Bobby Feeley - Personol - Eitem 5 ar y Rhaglen - Llywodraethwr Stryd y Rhos

Y Cynghorydd David Smith – Personol - Eitem 5 ar y Rhaglen - Wyr ym Mhen Barras

Y Cynghorydd Huw Williams – Personol - Eitem 5 ar y Rhaglen - Plentyn ym Mhen Barras

Y Cynghorydd Huw Hilditch-Roberts – Personol – Eitem 5 ar y Rhaglen - Llywodraethwr AALI Pen Barras / rhiant

3 MATERION BRYS

Ni chodwyd unrhyw fater brys.

4 COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod y Cabinet a gynhaliwyd ar 16 Rhagfyr 2014.

PENDERFYNWYD y dylid cymeradwyo cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 16 Rhagfyr 2014 fel cofnod cywir ac y dylai'r Arweinydd eu llofnodi.

5 RHAGLEN MODERNEIDDIO ADDYSG - YSGOLION CYNRADD ARDAL RHUTHUN

Cyflwynodd y Cynghorydd Eryl Williams yr adroddiad yn ceisio cymeradwyaeth y Cabinet i ddechrau ymgynghori ar gynigion trefniadaeth ysgolion sy'n codi o adolygiad ardal Rhuthun, ac argymhell i'r Cyngor gymeradwyo buddsoddiad ar gyfer tri phrosiect ysgol gynradd yn yr ardal.

Roedd Aelodau'r Cabinet wedi ymgyfarwyddo gyda phob ysgol sy'n destun adolygiad ardal Rhuthun, ac roeddent yn gwbl ymwybodol o anghenion a gofynion pob un o'r ysgolion hynny. Pwysleisiwyd nad oedd penderfyniad wedi'i wneud ynghylch y cynigion, a gofynnwyd am gymeradwyaeth i gychwyn y broses ymgynghori. O ran yr ymrwymiad ariannol i broiectau ysgol, dywedodd y Cynghorydd Julian Thompson, yn dilyn adolygiad o'r achosion busnes, bod y Grŵp Buddsoddi Strategol wedi argymhell cymeradwyo. Eglurodd nad oedd y prosiectau yn rhan o'r prosiectau a ariennir gan Ysgolion yr 21ain Ganrif, ond roedd gan y Cyngor ddigon o gyfalaf mewnol i'w cyflawni. Ychwanegodd y Cynghorydd Eryl Williams, er nad oedd unrhyw ddibyniaeth ar gyllid allanol, roedd yn obeithiol y gellid diogelu cyllid Ysgolion yr 21ain Ganrif.

Roedd y rhesymeg y tu ôl i ad-drefnu ysgolion cynradd yn Rhuthun wedi cael ei nodi yn yr adroddiad, a thrafododd y Cabinet gyda swyddogion ynghylch argymhellion yr adroddiad, er mwyn symud ymlaen i gam nesaf y cynigion trefniadaeth ysgolion. Roedd prif bwyntiau trafod ynghylch yr argymhellion yn cynnwys -

- **Ymgynghoriad ar y cynnig i gau Ysgol Llanfair DC ac Ysgol Pentrecelyn ac agor ysgol wirfoddol a reolir newydd Categori 2**

Rhoddyd gwybod i'r Cabinet am y gefnogaeth gyffredinol i'r ysgol ardal gymryd lle'r ddwy ysgol, yn enwedig o ystyried cyflwr yr adeiladau presennol. Y mater dadleuol yn y cynnig hwn oedd categoriiddio iaith yr ysgol newydd, ond y bwriad oedd peidio â dechrau trafodaeth ar hyn o bryd, ond i ddechrau ymgynghori ac adrodd yn ôl i gyfarfod yn y dyfodol. Nodwyd bod rhieni a phartïon eraill â diddordeb eisoes wedi codi pryderon, a sicrhawyd y byddai'r holl faterion a godwyd yn cael eu trafod a'u hystyried yn ofalus yn ystod y

broses ymgynghori cyn gwneud penderfyniad. Roedd yr Arweinydd wedi cyfarfod cynrychiolwyr o'r ddwy ysgol, a siaradodd am y teimladau cryf o gwmpas y mater categoreiddio a'r gwahanol safbwytiau a geir. Roedd yn awyddus i ysgol newydd fod o'r budd gorau i'r plant a'r ardal yn y dyfodol. Cyfeiriwyd at yr adolygiad o gategoreiddio iaith ysgolion y sir, a rhoddodd y swyddogion sicrwydd bod categoreiddio pob ysgol yn cael ei fonitro trwy'r Grŵp Strategol Cymraeg mewn Addysg. Teimlai'r Cynghorydd Meirick Davies yn gryf y dylai'r ymgynghoriad gynnwys agor ysgol Categori 1 newydd yn hytrach na Chategori 2. Derbyniodd y Cynghorydd Eryl Williams y farn honno, ond ymatebodd y byddai'r dadleuon o ran categoreiddio yr un fath, a byddai'r holl faterion yn cael eu hystyried yn ystod y broses ymgynghori. Gofynnwyd am sicrwydd na fyddai disgyblion dan anfantais oherwydd y newid dilynol i'r categoreiddio iaith, ac amlygodd y swyddogion y ffaith bod disgyblion ffrwd Gymraeg mewn ysgolion Categori 2 yn gorfol cyflawni'r un canlyniadau â disgyblion mewn ysgolion Categori 1.

- Ymgynghoriad ar y cynnig i gau Ysgol Rhewl gyda disgyblion yn trosglwyddo i Ysgol Pen Barras neu Stryd y Rhos**

Ailadroddwyd y rhesymeg y tu ôl i'r cynnig yn seiliedig ar gynaliadwyedd tymor hir Ysgol Rhewl. Mynegwyd rhai amheuon yngylch a allai'r ysgol arfaethedig yng Nglasdir ddal disgyblion ychwanegol o ystyried y nifer arfaethedig o leoedd ysgol. Eglurodd swyddogion y cyfrifiadau ar gyfer nifer y disgyblion yngyd ag ystyriaethau eraill gan gynnwys lleoedd dros ben - roedd hyblygrwydd o fewn y broses ar hyn o bryd a fyddai'n caniatáu ar gyfer diwygio rhagamcanion disgyblion, yn dibynnu ar ganlyniadau eraill fel y rhai sy'n ymwnedd ag Ysgol Rhewl ac Ysgol Llanbedr, a fyddai'n caniatáu i'r ysgol gael maint priodol ar gyfer yr ardal. Cyflwynodd y Cynghorydd Huw Williams ymddiheuriadau gan y Cynghorydd Merfyn Parry, a rhannodd safbwytiau Llywodraethwyr Ysgol Rhewl a fyddai'n ymgyrchu yn erbyn cau ysgolion. Dywedodd y swyddogion bod y Pennaeth wedi cael gwybod yn anffurfiol cyn cyfarfod y Cabinet, a dylid codi pob mater arall fel rhan o'r broses ymgynghori. O ran lleoedd dros ben, ni fyddai'n briodol defnyddio mein prawf gwahanol i brosiectau ysgol nad ydynt yn destun arian ysgolion yr 21ain ganrif. Amlygodd y Cynghorydd Martyn Holland bwysigrwydd cyfathrebu, ac adroddodd y swyddogion ar hyd a lled yr ymgynghoriad yn hyn o beth er mwyn darparu proses agored a thryloyw.

- Argymhell i'r Cyngor gymeradwyo'r achosion busnes a dyraniad cyfalaf ar gyfer tri phrosiect ysgol gynradd yn ardal Rhuthun**

Amlygodd y Cynghorydd Eryl Williams bwysigrwydd dyrannu cyllid penodol ar y cam hwn er mwyn rhoi mwy o sicrwydd ac adlewyrchu ymrwymiad y Cyngor i'r prosiectau adeiladu ysgolion os yw'r cynigion yn cael eu cymeradwyo.

(I) Safle Glasdir (adleoli o Stryd y Rhys/ Ysgol Pen Barras) - Eglurodd y Swyddogion y cynnig ar gyfer dwy ysgol ar safle a rennir yng Nglasdir a rhoddwyd adroddiad am eu trafodaethau gyda chynrychiolwyr ysgol ynglŷn â'u gofynion, a fyddai'n cael eu diwallu cyn belled ag y bo modd, o ystyried cyfyngiadau ariannol y prosiect ac sy'n cael sylw fel rhan o'r cam dylunio manwl. Croesawodd yr Aelodau Lleol y cynigion ar gyfer y ddwy ysgol ar safle Glasdir,

ond codasant nifer o faterion sydd angen eu hystyried, yn bennaf o gwmpas y defnydd o gyfleusterau a rennir a rheoli traffig, gan dynnu sylw at y ffaith bod cyfraniad gan gynrychiolwyr ysgolion yn hollbwysig wrth ystyried eu gofynion yn y dyfodol. Fe wnaeth y swyddogion gydnabod bod dyluniad cywir o'r adeilad yn hanfodol, gan roi adroddiad am waith a wnaed i reoli disgwyliadau a gofynion yr ysgolion i sicrhau effeithlonrwydd er budd y ddwy ysgol o fewn y cyfyngiadau ariannol ac amser ar gyfer y prosiect. Byddai unrhyw dderbyniadau cyfalaf a gynhyrchir ar ôl cwblhau'r prosiectau ysgol yn cael eu cadw'n gorfforaethol. Rhoddyd sicrwydd pellach y byddai nifer y lleoedd ysgol yn cael eu diwygio'n briodol yn dilyn canlyniadau adolygiadau eraill yn ymwneud ag Ysgol Rhewl ac Ysgol Llanbedr. Derbyniwyd hefyd bod caniatâd cynllunio ar gyfer safle Glasdir wedi dod i ben, ond roedd swyddogion mewn cysylltiad â Swyddogion Cynllunio ac yn hyderus na fyddai cael caniatâd cynllunio yn broblem gyda'r dyluniad cywir.

(ii) Ysgol Carreg Emlyn - Hysbyswyd yr Aelodau bod yr adroddiad yn cynnwys amserlenni dangosol ar gyfer adeilad arfaethedig yr ysgol newydd, ond roedd yn debygol y gallai'r prosiect ddechrau yn gynt os cânt gymeradwyaeth gan nad oedd gofyniad i gyflwyno hysbysiad statudol ynghylch y cynnig.

(iii) Ysgol Ardal Llanfair a Phentrecelyn – Roedd y cynnig ar gyfer adeilad ysgol newydd ar gyfer ardal Llanfair a Phentrecelyn wedi cael ei drafod fel rhan o'r argymhelliaid cyntaf.

Wrth gynnig yr argymhellion, diolchodd y Cyngor Eryl Williams i'r aelodau am eu cyfraniadau at y ddadl.

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn -

- (a) *cymeradwyo symud ymlaen i ymgynghori'n ffurfiol ynghylch y cynnig i gau Ysgol Llanfair DC ac Ysgol Pentrecelyn o 31 Awst 2016, ac i agor ysgol Wifoddol a Reolir newydd Categori 2 ar y safleoedd presennol ar 1 Medi 2016;*
- (b) *cymeradwyo symud ymlaen i ymgynghori'n ffurfiol ar y cynnig i gau Ysgol Rhewl o 31 Awst 2017, gyda disgylion yn trosglwyddo i naill ai Ysgol Pen Barras neu Stryd y Rhos i gyd-fynd ag agoriad yr adeiladau ysgol newydd, ac*
- (c) *argymhell i'r Cyngor gymeradwyo'r achosion busnes a dyraniad cyfalaf ar gyfer
  1. disodli darpariaeth bresennol Stryd y Rhos / Ysgol Pen Barras ar Safle Glasdir
  2. adeilad ysgol newydd ar gyfer Ysgol Carreg Emlyn
  3. adeilad ysgol newydd ar gyfer ysgol ardal Llanfair a Phentrecelyn, yn amodol ar ganlyniad y cynigion trefniadaeth ysgolion.*

Ar y pwynt hwn (11.30am) cafwyd egwyl ar gyfer lluniaeth.

CYLLIDEB 2015/16 (CYNIGION TERFYNOL - CAM 3)

Cyflwynodd y Cyngorydd Julian Thompson-Hill y cam olaf o raglen arbedion cyllidebol a mesurau eraill i'w hargymhell i'r Cyngor er mwyn cyflawni'r gyllideb refeniw ar gyfer 2015/16. Roedd yr adroddiad hefyd yn cynnwys lefel gynyddol arfaethedig yn Nhreth y Cyngor a'r defnydd o falansau cyffredinol.

Cyfeiriodd y Cyngorydd Thompson-Hill at ganlyniadau'r gweithdai cyllideb a oedd wedi llywio'r cynigion cyllideb ac amlinelloedd y sefyllfa gyllidebol ddiweddaraf. Ymhelaethodd ar y cynigion ar gyfer 2015/16 a'r cynnydd cyfartalog o 2.75% o ganlyniad i hynny yn lefel Treth y Cyngor, ynghyd â'r rhesymeg y tu ôl i'r cynnig i ddefnyddio balansau cyffredinol i ariannu'r gyllideb dros y tair blynedd nesaf. Yng ngoleuni ymrwymiad yr aelodau i gyflawni'r Cynllun Corfforaethol, argymhellwyd hefyd bod hyn yn cymryd blaenorriaeth mewn rowndiau gosod cyllideb yn y dyfodol.

Wrth ystyried yr adroddiad, trafodwyd y materion canlynol -

- Teimlai'r Cyngorydd Eryl Williams bod posiblwydd cryf y gellid sicrhau cyllid Ysgolion yr 21ain Ganrif ar gyfer prosiectau adeiladu ysgolion arfaethedig yn ardal Rhuthun a fyddai'n rhyddhau cyllid i ddelio â phwysau cyllidebol eraill
- ni fyddai canlyniad yr ymgynghoriad ar ddyfodol gwasanaethau gofal cymdeithasol mewnol yn effeithio ar gyllideb 2015/16 ond roedd arbedion o'r broses honno yn ddyledus yn 2016/17 – roedd y proffil gwariant ar gyfer prosiectau gofal ychwanegol ar gyfer y dyfodol wedi'u disgrifio yng nghrynodeb y Cynllun Corfforaethol (Atodiad 4 i'r adroddiad)
- cyfeiriwyd at waith y Gweithgor Strategaeth Safleoedd Carafanau o ran y potensial i godi refeniw treth y cyngor ar gyfer blynnyddoedd i ddod
- Teimlai'r Cyngorydd Eryl Williams y dylid cynnwys ffigurau dangosol ar gyfer derbyniadau cyfalaf sy'n deillio o brosiectau ysgol wedi'u cwblhau, yn y Cynllun Corfforaethol, yn enwedig o ran tryloywder – esboniwyd anhawster y dull hwn o ran symiau ac argaeledd y derbyniadau hynny, ac nid oedd llawer o deilyngdod mewn dyrannu derbyniadau ymlaen llaw a oedd wedi achosi problemau yn y gorffennol
- Ailadroddodd y Cyngorydd David Smith ei bryderon blaenorol bod cryn dipyn yn llai yn cael ei wario ar gynnal a chadw priffyrrdd, na allai fod yn ddigon i gynnal ansawdd ffyrdd y sir neu gyflawni canlyniad y Cynllun Corfforaethol ar gyfer priffyrrdd. Rhannodd Aelodau'r pryderon hynny a thrafodwyd y toriadau i'r gyllideb priffyrrdd a cholli cyllid allanol, ac a ddylai priffyrrdd gael blaenorriaeth ar gyfer arian mewn achos o lithriant yn y Cynllun Corfforaethol, neu argaeledd derbyniadau cyfalaf. Cyfeiriodd y Cyngorydd Eryl Williams at benderfyniad 10(c) yng nghyfarfod diwethaf y Cabinet a gofynnodd bod ymatebion gan Aelodau'r Cynulliad yn cael eu cynnwys yn yr adroddiad Cyllideb i'r Cyngor
- cyfeiriwyd at resymau hanesyddol pam bod lefel treth y cyngor yn Sir Ddinbych yn un o'r uchaf yng Nghymru, a chytunwyd y byddai adroddiad y Gyllideb i'r Cyngor yn cynnwys cymhariaeth o lefelau treth y cyngor i ddangos safle Sir Ddinbych yn gyffredinol – esboniwyd hefyd y gwahanol ddulliau o alinio lefelau treth y cyngor rhwng Sir Ddinbych a Chonwy os symudwyd ymlaen ag uno.

Cyfeiriodd yr Arweinydd at broses agored a thryloyw y gyllideb, a dywedodd fod addysg a gwasanaethau cymdeithasol wedi cael eu diogelu er gwaethaf yr

hinsawdd ariannol anodd, ac ailadroddodd ei ymrwymiad i gyflawni'r Cynllun Corfforaethol. Teimlai hefyd ei bod yn bwysig ystyried effaith y toriadau yn y gyllideb ar berfformiad y Cyngor.

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn -

- (a) *cefnogi cynigion y gyllideb ar gyfer 2015/16 fel y gwelir yn Atodiad 1 i'r adroddiad, ac argymhell yn unol â hynny i'r Cyngor llawn;*
- (b) *argymhell i'r Cyngor y cynnydd yn Nhreth y Cyngor ar gyfartaledd o 2.75% yn 2015/16;*
- (c) *argymhell i'r Cyngor bod £500,000 o falansau cyffredinol yn cael eu defnyddio i gefnogi'r gyllideb refeniw ar gyfer y tair blynedd ariannol nesaf;*
- (d) *argymhell i'r Cyngor bod y gwaith o gyflawni'r Cynllun Corfforaethol yn cymryd blaenoriaeth mewn rowndiau pennu cyllideb yn y dyfodol, a*
- (e) *cynnwys cyfeiriad at yr ymatebion gan Aelodau'r Cynulliad yng Ngogledd Cymru ynghylch eu safle ar y gostyngiad mewn cyllid priffyrdd ar gyfer Sir Ddinbych, a dyrannu cyllid ar gyfer gwelliannau yr M4, yn adroddiad Cyllideb 2015/16 i'r Cyngor.*

7 CYNLLUNIAU TREF AC ARDAL

Cyflwynodd y Cynghorydd Hugh Evans adroddiad ar y cyd gyda'r Cynghorydd Huw Jones, yn manylu ar y camau a gymerwyd ers yr adolygiad o Gynlluniau Tref ac Ardal (CGP) a'r ffordd ymlaen. Roedd yn falch bod yr adolygiad wedi cefnogi'r egwyddor o CGP a derbyniodd ganfyddiadau'r adolygiad, gan dynnu sylw at yr angen am fframwaith gweithredol ac alinio CGP â strategaethau a chynlluniau eraill. Roedd manylion am waith y Gweithgor Hyrwyddwyr CGP wedi'u cynnwys o fewn yr adroddiad, ac ymhelaethodd y Cynghorydd Evans ar y sefyllfa ariannu bresennol a'r dull gweithredu arfaethedig ar gyfer dyraniadau arian yn y dyfodol. Adroddodd y Cynghorydd Huw Jones ar ei rôl fel Hyrwyddwr CGP a'r dull a gymerodd yn Ardal Dyffryn Dyfrdwy, a chynigiodd gynorthwyo Hyrwyddwyr CGP eraill i ddyblygu'r dull hwnnw o gefnogi'r broses CGP.

Nododd y Cabinet gasgliadau'r adolygiad a'r camau gweithredu dilynol mewn ymateb, gan gynnwys ailasesiad o broiectau a oedd wedi arwain at argymhelliaid i ddad-ymrwymo arian. Manteisiodd yr aelodau ar y cyfle i roi sylwadau ar ddatblygu a chyflawni'r CGP yn eu hardaloedd penodol, a hefyd fe ystyriwyd y dull gweithredu arfaethedig ar gyfer dyraniadau cyllid yn y dyfodol, gan gynnwys y meini prawf asesu prosiect.

Yn ystod y drafodaeth codwyd y materion canlynol -

- mynegwyd amheuon ynghylch y diffyg pwysoli rhwng y gwahanol gategorïau o feini prawf asesu, yn enwedig o ran goblygiadau refeniw yn y dyfodol - cytunwyd yn bennaf bod y meini prawf yn cael eu diwygio i sicrhau y dylid ond symud ymlaen â phrosiectau niwtral o ran refeniw

- tra mynegwyd cefnogaeth ar gyfer y broses newydd, amlygwyd yr angen i sicrhau bod y prosiectau hynny sydd eisoes wedi'u cymeradwyo yn cael eu cyflawni, a chadarnhaodd swyddogion, i helpu i hwyluso'r broses, byddai prosiectau'n cael eu hymgorffori yn y cynlluniau busnes gwasanaeth perthnasol
- gofynnwyd am sicrwydd yngylch y broses o fonitro elfennau arian cyfatebol prosiectau penodol a'u tebygolrwydd o lwyddiant, ac awgrymwyd y gellid adlewyrchu'r elfen hon yn y meini prawf asesu - adroddodd y swyddogion am fesurau i wneud y gorau o gyllid allanol, ond cydnabuwyd bod rhywfaint o oddrychedd wrth sgorio'r elfen honno o'r prosiect, fodd bynnag, darparwyd sicrwydd bod y prosiectau yn parhau i gael eu hadolygu'n gyson; cytunwyd hefyd y byddai'r Grŵp Hyrwyddwyr CGP yn cynnal adolygiad chwe misol o brosiectau ac os nad oedd hyder y byddai'r prosiect yn cael ei gyflawni, byddai'r cyllid yn cael ei ddad-ymrwymo ac ar gael ar gyfer prosiectau CPG eraill
- tynnwyd sylw at yr angen am fwy o ryngweithio rhwng Hyrwyddwyr CGP, Grwpiau Ardal yr Aelodau a Chynghorau Tref / Cymuned, a meithrin dull cyfannol o gyflwyno'r CGP - cyfeiriodd yr Arweinydd at y dull arfer gorau a gymerwyd gan y Cynghorydd Huw Jones fel Hyrwyddwr CGP, y gellid ei efelychu ar draws ardaloedd eraill, a'i ddisgwyliad bod y CGP yn eitem sefydlog ar raglen cyfarfodydd Grwpiau Ardal yr Aelodau a Chynghorau Tref / Cymuned, gyda Hyrwyddwyr CGP yn rhoi diweddariad ym mhob cyfarfod
- Adroddodd y Cynghorydd Meirick Davies am ei bryderon yngylch dad-ymrwymo cyllid ar gyfer dau brosiect yn ward ei ardal, a'r angen am well cyfathrebiad yn hynny o beth, teimloedd hefyd y dylid darparu ffurflen benodol ar gyfer ceisiadau am gyllid prosiect - cadarnhaodd y swyddogion bod ffurflen yn cael ei pharatoi ar gyfer hyn, a fyddai'n cael ei chylchredeg cyn gynted ag y bo modd.

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn -

- (a) cymeradwyo Datganiad Polisi Cynlluniau Tref ac Ardal;
- (b) cymeradwyo asesiad Grŵp Hyrwyddwyr Cynlluniau Tref ac Ardal o brosiectau a gymeradwywyd yn ffurfiol gan y Cabinet, ond sydd heb ddechrau eto;
- (c) dad-ymrwymo'r dyraniad arian i'r prosiectau hynny a aseswyd fel rhai nad ydynt yn bodloni'r meini prawf;
- (d) cymeradwyo paratoi rhestr ddiwygiedig o brosiectau blaenoriaeth Cynllun Tref ac Ardal a'r broses arfaethedig ar gyfer dyrannu arian i'r prosiectau hyn fel y nodwyd yn yr adroddiad, a
- (e) y dylai'r meini prawf asesu prosiectau a nodir yn Atodiad 3 i'r adroddiad, sicrhau mai dim ond prosiectau yn y dyfodol sy'n niwtral o ran refeniw y dylid bwrw ymlaen â nhw.

Pleidleisiodd y Cynghorydd Eryl Williams yn erbyn penderfyniad (e) uchod.

8 POLISI DYLEDION CORFFORAETHOL

Cyflwynodd y Cyngorydd Julian Thompson-Hill y Polisi Dyledion Corfforaethol i'r Cabinet i'w gymeradwyo.

Esboniwyd y rhesymeg y tu ôl i'r polisi newydd er mwyn cael y cyfle gorau i adennill dyledion y Cyngor drwy ddarparu dull cyfannol o ymdrin â chwsmeriaid a oedd â sawl math o ddyled. Awgrymwyd cynllun peilot tri mis i ddechrau er mwyn asesu effeithiolrwydd y polisi cyn ei gyflwyno'n llawn. Cadarnhaodd Swyddogion os byddai'r polisi yn cael ei gymeradwyo, byddai'n parhau i gael ei weithredu pan fydd y bartneriaeth fasnachol yn cael ei ffurfio i ddarparu'r Gwasanaeth Refeniw a Budd-daliadau.

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn cymeradwyo'r Polisi Dyledion Corfforaethol fel y dangosir yn Atodiad A i'r adroddiad.

9 ADRODDIAD CYLLID

Cyflwynodd y Cyngorydd Julian Thompson-Hill, adroddiad yn rhoi manylion ynglŷn â'r sefyllfa ariannol ddiweddaraf a'r cynnydd a wnaed yn erbyn strategaeth y gyllideb y cytunwyd arni. Rhoddodd y crynodeb canlynol o sefyllfa ariannol y Cyngor-

- rhagwelwyd tanwariant net o £309,000 yn y gyllideb refeniw ar draws cyllidebau gwasanaeth a chorfforaethol
- cytunwyd ar arbedion o £7.1 miliwn fel rhan o'r gyllideb ac ar hyn o bryd ystyrir bod 90% o'r rhain wedi eu cyflawni, gyda 10% ar waith
- amlygwyd y prif amrywiadau oddi wrth gyllidebau neu dargedau arbedion meysydd gwasanaeth unigol
- cafwyd diweddariad cyffredinol ynglŷn â'r Cyfrif Refeniw Tai, Cynllun Cyfalaf Tai a'r Cynllun Cyfalaf (gan gynnwys yr elfen Cynllun Corfforaethol).

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn nodi'r cyllidebau a bennwyd ar gyfer 2014/15 a'r cynnydd a wnaed o ran strategaeth y gyllideb y cytunwyd arni.

10 RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL Y CABINET

Cyflwynodd y Cyngorydd Hugh Evans Raglen Gwaith i'r Dyfodol y Cabinet i'w hystyried. Nododd yr Aelodau y byddai'r ymatebion i'r ymgynghoriad ar y newid arfaethedig i ddynodiad Ysgol Esgob Morgan a chynigion adolygiad ardal Rhuthun yn cael eu cyflwyno i'r cyfarfodydd ym mis Mawrth a mis Mai yn y drefn honno.

PENDERFYNWYD nodi Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Cabinet.

Gwahardd y wasg a'r cyhoedd

PENDERFYNWYD dan ddarpariaethau Adran 100A Deddf Llywodraeth Leol 1972, gwahardd y Wasg a'r Cyhoedd o'r cyfarfod ar gyfer yr eitemau canlynol ar y sail y byddai gwybodaeth eithriedig yn debygol o gael ei datgelu fel y'i diffinnir ym Mharagraff 14 Rhan 4 Atodlen 12A Ddeddf Llywodraeth Leol 1972.

11 POLISI GWIRIO'N SEILIEDIG AR RISG CYNLLUNIAU LLEIHAU BUDD-DAL TAI A THRETH Y CYNGOR.

Cyflwynodd y Cynghorydd Julian Thompson-Hill y Polisi Gwirio'n Seiliedig ar Risg diwygiedig i'r Cabinet ei gymeradwyo.

Nododd yr Aelodau'r newidiadau sydd eu hangen i'r polisi cyfredol mewn perthynas â hawliadau newydd a newidiadau mewn amgylchiadau ar gyfer Budd-dal Tai a Gostyngiad yn Nhreth y Cyngor a -

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn cymeradwyo'r Polisi 'Gwirio'n Seiliedig ar Risg' fel y dangosir yn Atodiad A i'r adroddiad.

Daeth y cyfarfod i ben am 1.35pm.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad y Cyfarfod:	17 Chwefror 2015
Aelod/Swyddog Arweiniol:	Y Cynglhorydd Eryl Williams, Aelod Arweiniol dros Addysg
Awdur yr Adroddiad:	Pennaeth Cwsmeriaid a Chefnogaeth Addysg
Teitl:	Rhaglen Moderneiddio Addysg – Ysgolion Cynradd Ardal Rhuthun – Ysol Llanbedr

---

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi briff i'r Cabinet am benderfyniad diweddar y Gweinidog Addysg a Sgiliau ynghylch dyfodol Ysgol Llanbedr.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi gwybodaeth i Aelodau ynghylch penderfyniad y Gweinidog mewn perthynas ag Ysgol Llanbedr.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1 Bod y Cabinet yn nodi cynnwys y llythyr gan y Gweinidog sydd wedi ei atodi fel atodiad 1.

3.2 Bod y Cabinet yn cytuno i swyddogion ddechrau ymgynghori gyda'r Eglwys yng Nghymru ar y cynnig i gau Ysgol Llanbedr ac i adrodd yn ôl i Aelodau.

4. Penderfyniad y Gweinidog Addysg a Sgiliau

4.1 Ym Mawrth 2014 cymeradwyodd y Cabinet gynnig i gau Ysgol Llanbedr o 31 Awst 2014. Cafodd y penderfyniad hwn ei gyfeirio at y Gweinidog Addysg a Sgiliau gan Esgobaeth Llanelwy ym mis Ebrill 2014, a gwrtiodd y Gweinidog y cynnig ym mis Ionawr 2015.

4.2 Wrth nodi rhinweddau'r cynnig daeth y Gweinidog i'r casgliad fod yna nifer o ddadleuon o blaid cymeradwyo'r cynnig, ac mae'n fodlon yn gyffredinol y byddai'n:

- cynnal safon y ddarpariaeth addysg a sicrhau y darperir cwricwlwm eang a chytbwys
- caniatáu mynediad i ddisgyblion sy'n mynychu Ysgol Llanbedr i addysg mewn ysgol yr Eglwys yng Nghymru cyfrwng Saesneg sydd o fewn pellter rhesymol ac sy'n fwy cynaliadwy ar gyfer y dyfodol
- darparu dewis o ysgolion eraill os byddai'n well gan rieni ysgol lai
- darparu addysg decach ac yn fwy cost effeithiol
- gwneud arbedion fydd yn cael eu cadw yn y gyllideb addysg

- Ileihau nifer y lleoedd dros ben gan 54 o leoedd
- 4.3 Fodd bynnag, dywedodd y Gweinidog yn ei lythyr dyddiedig 27 Ionawr ei fod yn "teimlo nad oes ganddo unrhyw ddewis ond i wrthod y cynnig hwn, er gwaethaf rhinweddau addysgol y cynnig. Mae'r Gweinidog wedi dod i'r casgliad bod yr ymgyngoriad yn ddiffygol ac roedd y diffygion yn rhai sylweddol." Roedd graddau'r diffygion hyn yn ei farn ef yn golygu na allai gefnogi'r cynnig yn seiliedig ar y ddogfen ymgyngori ffurfiol.
- 4.4 Ar ddiwedd y llythyr roedd y Gweinidog yn dweud ei fod "yn pryderu am ddyfodol Ysgol Llanbedr yng ngoleuni'r nifer cymharol isel o blant ar y gofrestr, a natur dros dro'r arweinyddiaeth bresennol. Mae'n disgwyl i'r awdurdod lleol ystyried dyfodol yr ysgol yn ofalus ac os bydd yn penderfynu y dylid ei chadw, mae'n credu y dylid ei darparu gyda chefnogaeth. Os yw'r awdurdod lleol yn penderfynu, ar y llaw arall, y byddai trefniadau eraill er budd addysgol pob disgybl yn yr ardal, mae'r Gweinidog yn disgwyl iddo gydymffurfio'n ofalus â gofynion gorfodol y Cod Trefniadaeth Ysgolion mewn perthynas ag unrhyw newidiadau mae'n eu cynnig."
- 4.5 I fynd i'r afael â'r pryderon hyn gan y Gweinidog, bydd swyddogion Sir Ddinbych yn dechrau ymgyngori gydag Esgobaeth yr Eglwys yng Nghymru i ystyried dyfodol yr ysgol ac mae o blaid argymhell ail-ddechrau'r broses ymgyngori ffurfiol i alluogi cau'r ysgol o 31 Awst 2016. Yn dilyn canlyniad y trafodaethau hyn gyda'r Esgobaeth bydd papur yn cael ei gyflwyno i'w ystyried gan y Cabinet ym mis Ebrill/Mai.
- 5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?**
- 5.1 Bydd y cynnig yn cefnogi'r flaenoriaeth gorfforaethol o "wella perfformiad mewn addysg ac ansawdd adeiladau ein hysgolion".
- 6. Beth fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?**
- 6.1 Nid oes unrhyw gostau ychwanegol sylweddol yn deillio o'r adroddiad hwn ar hyn o bryd. Ar hyn o bryd, mae'r costau'n cynnwys amser swyddogion wrth ddrafftio unrhyw gynigion sy'n codi a mynchu cyfarfodydd.
- 7. Beth yw'r prif gasgliadau o'r Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb a gynhaliwyd ar y penderfyniad? Dylid atodi Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb wedi ei gwblhau fel atodiad i'r adroddiad hwn.**

Ar hyn o bryd nid oes penderfyniad wedi'i wneud felly nid oes templed AEC wedi'i gwblhau.

8. Pa ymgyngoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill?

Mae briffio cychwynnol wedi cael ei drefnu gyda swyddogion Esgobaeth Llanelwy a Chadeirydd y Llywodraethwyr a Phennaeth Ysgol Llanbedr. Bydd ymgyngoriad llawn yn cael ei gynnal ynghylch y cynnig yn unol â Chod Trefniadaeth Ysgolion Llywodraeth Cymru.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1 Amherthnasol ar hyn o bryd.

10. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1 Mae nifer o risgiau yn cael eu rheoli ar hyn o bryd ar lefel rhaglen gan y Bwrdd Rhaglen Moderneiddio Addysg. Bydd pob prosiect unigol yn cynnwys gweithdrefnau rheoli risg.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae'r cynigion yn cyd-fynd â'r Fframwaith Polisi Moderneiddio Addysg.

Mae Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 yn darparu'r gofyniad deddfwriaethol i awdurdodau lleol adolygu cynigion ysgolion ac i symud ymlaen gyda chynigion i ad-drefnu darpariaeth ysgolion.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Appendix 1

Yr Adran Addysg a Sgiliau

Department for Education and Skills

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Reverend Philip Chew
Chair of the Governing Body
Llanbedr Church in Wales Voluntary Controlled Primary School
Llanbedr Duffryn Clwyd
Ruthin
Denbighshire
LL15 1SU

Rosalind Williams
Director of Education and Lifelong Learning
Diocesan Office
Diocese of St Asaph
High Street
St Asaph
LL17 ORD

Our Ref: qA1132619

27 January 2015

Dear Reverend Chew and Mrs Williams

SCHOOL STANDARDS AND ORGANISATION (WALES) ACT 2013 – PROPOSAL TO DISCONTINUE YSGOL LLANBEDR VOLUNTARY CONTROLLED CHURCH IN WALES PRIMARY SCHOOL

1. Huw Lewis AM, Minister for Education and Skills, one of the Welsh Ministers, has considered Denbighshire County Council's (the Local Authority) proposal to discontinue Llanbedr Church in Wales Voluntary Controlled Primary School (Ysgol Llanbedr) with effect from 31 August 2014. The decision of the Local Authority to approve the proposal has been referred to Welsh Ministers by the Governing Body of Ysgol Llanbedr and the Church in Wales Diocese of St Asaph (the appropriate religious body) under Section 54 of the School Standards and Organisation Act 2013. The Welsh Ministers exercise their school reorganisation functions in accordance with the School Standards and Organisation (Wales) Act 2013 and the School Organisation Code ("the Code") made under it. The Welsh Ministers must consider proposals referred to them under this section afresh. Where proposals require their consideration the Welsh Ministers must decide to approve, reject or approve the proposals with modifications.
2. I am directed by the Minister to say that he has considered the evidence provided by the Governing Body of Ysgol Llanbedr and the Diocese of St Asaph in support of their referral, the consultation document, the consultation report, the statutory

BUDDSODDWYR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE

Parc Cathays • Cathays Park
Cardiff CF10 3NQ

Tudalen 21

Ffôn • Tel 029 2080 1426
SchoolsManagementDivision3@wales.gsi.gov.uk
Gwefan • website: www.wales.gov.uk

objections, the objection report, the decision report , advice from Estyn, and additional information provided by the local authority for the purposes of consideration of the relevant factors set out in the School Organisation Code.

3. In exercise of his powers under Section 50 of the 2013 Act the Minister has decided that although he can reasonably conclude, on educational and strategic grounds, that the proposal could be approved, he must nonetheless reject the proposal because the consultation undertaken by the local authority was flawed in an important respect.
4. Paragraphs 1.3 to 1.14 of the Code set out the factors which should be taken into account by the Welsh Ministers when exercising their functions of determining school organisation proposals.
5. The relevant factors are set out below and are followed by an analysis of how far the Minister believes the factors have been “satisfied”. Where appropriate, the extent to which the proposals have/have not satisfied the factors is judged with reference to the objections raised, including those raised in the referral by the relevant parties and the local authority’s response thereto.

Quality and standards in education Outcomes (Standards and Wellbeing)

6. The Minister noted that the Governing Body and the Diocese argue that Ysgol Llanbedr provides a good standard of education and should not close. They also consider that the alternative school, Ysgol Borthyn, does not provide an equivalent or a better standard of education.
7. However, the Minister believes that the evidence supports the initial conclusion drawn by Estyn during the consultation process, that the proposal would be likely to at least maintain standards of provision. Although the subsequent inspection report on Ysgol Borthyn that was published in June 2014 did not appear particularly favourable, the further analysis provided by Estyn in their updated comments requested by the Minister, concludes that the outcomes at both schools involved in the proposal are comparable, and that there is an improving picture at both. Without a further inspection report for Ysgol Llanbedr, there is no evidence to persuade the Minister that pupils would not be provided with at least equivalent education in the alternative school. While he recognises that there is a challenge to comparing the performance of schools when numbers in cohorts are low, on the basis of Estyn’s advice and a consideration of the statutory assessment outcomes at both schools, including the most recent, he is largely satisfied that Ysgol Borthyn would enable children to achieve similar outcomes at all phases.
8. The Minister notes that the inspection report of Ysgol Borthyn identified good performance in respect of well being and in support and guidance for learners, and he considers that there is no reason to believe that pupils with special needs would receive inferior support to that provided at Llanbedr.
9. Other schools in the area also perform well at Key Stage 2 and on the basis of their most recently published inspection reports, the Minister believes that parents in the

general area of Ruthin have a choice of a number of schools providing a good standard of education.

Provision

10. The Minister is satisfied that the Local Authority has a coherent educational case for the closure of Ysgol Llanbedr and the transfer of pupils to Ysgol Borthyn. He agrees with the Local Authority that when, as in the case of Ysgol Llanbedr, pupil numbers fall below thirty, there are consequences for education provision. Opportunities for pupils to interact with other pupils of their own age are limited and planning for the wide age range and diverse ability in a class of several year groups is more difficult. The Minister believes that schools of this size may find it a challenge to provide a full, progressive and balanced curriculum whereas larger schools with more teaching staff, such as Ysgol Borthyn, can provide a greater range of expertise in a wider variety of curriculum areas. In turn there are also more opportunities for teaching staff of larger schools to share good practice and develop leadership skills. Although objectors claim that the buildings and grounds at Ysgol Llanbedr are superior to those at Borthyn, the Minister has found no firm evidence that this is the case, and the Estyn report undertaken recently identified a good learning environment at the latter.

Leadership and management

11. It is apparent to the Minister that the significant and frequent changes in leadership at Ysgol Llanbedr have been difficult for the school. Whilst the Governing Body has expressed concern about the Local Authority's handling of the departure and recruitment of individual headteachers, the Minister considers that these are events that took place some years ago and are not relevant to the consideration of whether the school should close in the near future. It is very unfortunate that there was a prolonged period of uncertainty at the school which seems to have led to the rapid decline in pupil numbers, but it also illustrates the potential vulnerability of small schools when key members of staff leave. The Minister believes that staff remaining at Ysgol Llanbedr have done well to maintain standards in the face of these difficulties, but this does not mean that pupils would not perform equally well at other schools. The Minister is aware of the recent departure of another acting head teacher and that this could lead to further challenge, particularly whilst numbers on roll remain fairly low, which would be the case for the foreseeable future. In these situations, the Minister notes that attracting a permanent head could be difficult. The Minister is aware that the recent inspection of leadership at Ysgol Borthyn found this to be adequate. The Minister believes that the recommendations in the report should lead to improvements in distributed leadership at Ysgol Borthyn, which has recruited a number of newly qualified teachers recently. The Minister notes that the school is being monitored by Estyn and he anticipates that both the Education Achievement Service and Diocesan Authority will assist it in making the necessary progress to remove it from this category.

12. Overall, in terms of quality and standards, the Minister sees no reason why Ysgol Borthyn cannot deliver the curriculum as well as Ysgol Llanbedr, and the sustainable size of the former, and the support it will receive, should assist in the maintenance of standards and improvements in the areas found to need this as a result of the recent inspection. Taking account of benchmarked Key Stage 2 outcomes, Estyn reports and advice from Estyn, the Minister concludes that the alternative provision offered by the Local Authority would deliver outcomes and offer provision of broadly equivalent quality to that which is currently available to learners at Ysgol Llanbedr.

Need for places and the impact on accessibility of schools

13. The Minister notes that one of the reasons given by the Governing Body of Ysgol Llanbedr and the Diocese of St Asaph for not closing Ysgol Llanbedr is that the school is needed to meet demand from parents who have expressed a preference for a school with a religious character. They also suggested that because the school was fairly full in previous years, the removal of places would cause a deficit in provision. The Minister takes the view, however, that since pupils who departed from the school when the difficulties arose will have transferred to other schools, according to parental preference, and there remains a margin of surplus at virtually every school in the area, it seems unlikely that a shortage will materialise.

14. Whilst objectors claim that there is insufficient capacity in schools of a religious character, given that numbers on roll are expected to recover at Llanbedr, this does not seem to the Minister to be a likely scenario, as there would be sufficient places at Ysgol Borthyn alone to accommodate the combined projected numbers on roll, although the margin of surplus would then be small. The Minister is aware that there is a further school with a religious character in the area, which also provides English medium provision (and Welsh medium provision) and has some spare places. An examination of the capacity assessment of Ysgol Borthyn and information from the Local Authority indicates to the Minister that the school's flexible accommodation would add some 20 further places if the need for them were to arise. The Minister is satisfied that the accommodation is at least of equivalent quality. As the Minister understands that were Ysgol Llanbedr to close, parents might not in fact choose a school with a religious character, he has noted that there is ample capacity in other primary schools in the area, and projections indicate that this will remain the case in the foreseeable future. Furthermore the Local Authority has identified a decrease in live births in the area, supporting the view that a shortage of provision is unlikely.

15. The Minister is satisfied that the Local Authority has provided evidence to show that there is sufficient capacity at Ysgol Borthyn to accommodate all of the full time pupils currently attending Ysgol Llanbedr, and that there is a sufficient choice of other places.

16. Whilst some parents expressed concern that Ysgol Borthyn would be overcrowded, the Minister does not believe that this would be the case although the majority of Ysgol Borthyn's classrooms are fairly small. The number of pupils in each age group attending Ysgol Llanbedr is small and he considers that if Ysgol Llanbedr were to close, it would be possible to accommodate them mainly in the appropriate year group without overcrowding. While the Governing Body and the Diocese

argue that Ysgol Llanbedr should be retained to meet demand for places at an English medium Church in Wales primary school there are surplus places at all 3 schools with a religious character which suggests that there is currently an excess of provision. Although the Governing Body and the Diocese consider that the pupil numbers will recover to past levels, the Minister cannot see that this would change the quantum of pupils in the general area, which is served by several English medium schools, 2 of which would be schools of a religious character, were Ysgol Llanbedr to close. After considering the updated projections for the relevant schools, the Minister notes that there is currently sufficient capacity in schools with a religious character in the absence of Ysgol Llanbedr. The Minister understands that if necessary the capacity of Ysgol Borthyn could be increased to around 200 full time places by the addition of a small extension.

17. The Minister notes that objectors did not make strong representations about school journeys apart from access to the school site, and he was satisfied with the local authority's response to the objections on these grounds. The Minister understands that whilst the feasibility study noted that further parking would not be available on the road, there is a local authority owned car park without restrictions and a pedestrian crossing to the school. Were Ysgol Llanbedr to close, the Minister believes that some children would be eligible for transport, which would not add to car journeys, and others would be within walking distance of Borthyn were they to attend it in future.

Resourcing of education, and other financial implications

18. The Minister was satisfied that the proposal would ensure a fairer and more equitable distribution of funding between mainstream schools within the Local Authority's area, as in 2013/14 the cost per pupil at Ysgol Llanbedr was significantly higher than Ysgol Borthyn and the average for the Local Authority area. Whilst objectors rightly point out that the cost per pupil would fall were Llanbedr to grow, it would remain a small school and therefore relatively less cost effective than larger units.
19. The Minister considers that the proposal would contribute to the delivery of sustainable schools for the 21st Century and to the better strategic management of the school estate. He notes that it is the view of the Local Authority that while Ysgol Llanbedr is not in a poor condition it would require investment to enable it to provide a learning environment fit for purpose to meet the requirements of the 21st Century Schools Programme. The school lacks a hall, the catering facilities need investment and any significant increase in pupils would reduce dining space.
20. The Minister notes that the Local Authority has stated that there would be annual savings of £68,000 resulting from this proposal which will be retained in the education budget. Although Ysgol Llanbedr has been faced with budget challenges in recent years, there does not appear to be a danger of it suffering a deficit in the near future.
21. The Local Authority estimate that the proposal would result in additional school transport costs of £26,600; this has already been accounted for in producing the savings above, and contrary to the view of objectors, the savings are considered by the Minister, sufficient to be worthwhile.

22. The Minister noted that there was no capital cost associated with the proposal. The school site is the subject of a trust and in the event of the school closing in future, the site reverts to the beneficiaries of the original donor. Therefore the proposal, or any future proposal would not provide a capital receipt for the Local Authority.
23. The Minister is aware that the Governing Body and the Diocese consider that there is a link between the closure of Ysgol Llanbedr and the consequent reduction of surplus places, and the ability of the Local Authority to access Welsh Government funding from the 21st Century Schools capital programme but he does not agree that this is the case. Local authorities are expected to show strategic planning when seeking funding, but this does not necessarily call for the closure of any, or a particular school.

Other general factors

24. Whilst the Local Authority did not specifically refer to this issue, it does not appear that the proposal would have any impact on educational attainment among children from economically deprived backgrounds. The proportion of pupils entitled to free school meals at Llanbedr is consistently low, but is also fairly low in the schools which might accept additional pupils (though it is more variable at Ysgol Borthyn). It does not appear either that there are any equalities issues as the Local Authority intends to maintain sufficient places in schools of a religious character to meet anticipated demand. Both schools named in the proposal have made arrangements for people with disabilities.

Specific factors in the consideration of school closures

Community

25. The Minister is satisfied that the Local Authority carried out equality, community and Welsh language impact assessments. Although the school hosts a number of after school clubs and Munchkins childcare provision, the school is located outside the village of Llanbedr Duffryn Clwyd which has its own community hall. The community hall appears to the Minister, to be very well used by a variety of community groups, and in the event of the school closing, the community hall would continue to provide facilities for the community of Llanbedr Duffryn Clwyd.
26. The Minister recognises that wrap around care provided at the school is a significant benefit, not only to parents associated with the school but to others in the area. It is apparent to the Minister that the Local Authority suggested a number of options in an attempt to ensure the continuation of childcare. Ysgol Borthyn, the named alternative school, does not currently have equivalent child care arrangements but the Local Authority has indicated that the school is looking, as part of its development plan, to extend current playgroup activities so that it provides out of hours childcare. The Local Authority has identified potential accommodation for this purpose which would be convenient to the school.

Alternatives

27. Although objectors claim that the Local Authority did not consider alternatives, the Minister does not agree. The consultation document clearly set out the alternatives considered and the scoring system applied, and this evidences consideration. In light of the proximity of the alternative school of the same character, the Local

Authority's conclusion that closure was the most appropriate option seemed to the Minister to be reasonable on strategic grounds. The Local Authority is clearly open to alternatives as it has pursued federations in other cases.

Additional Factors to be taken into account in approving/determining school organisation proposals

Whether there are any other related proposals

28. The Minister is satisfied that there were no other related proposals to consider. Although the Governing Body and the Diocese argue that the Local Authority should not have brought forward, and determined the proposal to close Ysgol Llanbedr before other proposals to reorganise primary schools in Ruthin, the Minister considers the Local Authority's approach to reorganisation of primary school provision on a phased basis to be reasonable.

Whether consultation has been conducted in accordance with the Code

29. When approving or determining proposals, the School Organisation Code states that relevant bodies must ensure that the statutory consultation has been conducted in accordance with this Code. The decision maker must consider the consultation document and the consultation report.
30. The Minister is satisfied with the circulation given to the consultation document and that there was sufficient time for interested parties to respond.
31. The Minister notes that the Governing Body and the Diocese have raised concerns that the consultation conducted by the Local Authority did not comply with the requirements of the Code.
32. The Minister notes that pupils at Ysgol Llanbedr were not involved in a specific consultation meeting, which would normally be expected in compliance with the Code. However the Minister concluded that whilst this could be perceived as a failing on the part of the local authority, the governing body of the school also neglected to comply with the Code by refusing to allow the local authority to meet pupils to discuss the proposal. The local authority produced a specific document for children, which enabled them to engage in the consultation process.
33. The School Organisation Code sets out, in the case of all proposals, that consultation documents must contain certain information, including the following: *the likely impact of the proposals on the quality of the following (reference to relevant Estyn Key Questions are included in brackets):*
- a) *Outcomes (standards and wellbeing) ;*
  - b) *Provision (learning experiences, teaching, care support and guidance, and learning environment);*
  - c) *Leadership and management (leadership, improving quality, partnership working and resource management);*
- at the school or schools which are the subject of the proposals and at any other school or educational institution which is likely to be affected.*
- information from the most recent Estyn reports for each school likely to be affected;*

the likely impact of the proposals on the ability of school or schools which are the subject of the proposals or any other school which is likely to be affected, to deliver the full curriculum at the foundation phase and each key stage of education.

34. The Minister takes the view that whilst the consultation document was reasonably comprehensive, some particularly important mandatory content was not present. The Minister is satisfied that the consultation did not provide the following:

any information about the quality of the accommodation at Ysgol Borthyn.
any evaluation of the likely impact of the proposal on the quality of outcomes, provision, and leadership and management at Ysgol Borthyn.
information from the most recent Estyn report for Ysgol Borthyn.
any information on the likely impact of the proposal on the ability of Ysgol Borthyn to deliver the full curriculum at the foundation phase and each key stage of education.
a specific comparison of the quality and standard of education provided at the Ysgol Llanbedr, and that provided at Ysgol Borthyn. Nor did it provide an outline of any steps necessary in order to ensure that any identified shortcomings in the latter were addressed.
provide a comparison of the quality of accommodation at Ysgol Llanbedr and that at Ysgol Borthyn. Nor did it provide an outline of any steps necessary in order to ensure that any identified shortcomings in the latter were addressed.

35. Some of the above missing information was available elsewhere – on Estyn’s website, the My Local School website and survey information about the building provision. However, important information was not available elsewhere, in particular the comparison between Llanbedr and the alternative schools. The Minister therefore has concluded that the consultation was flawed.
36. The Minister is aware that a procedural non-compliance is not always fatal but a decision taken after a flawed consultation exercise will only stand if the Minister is satisfied that the outcome would inevitably have been the same had the consultation exercise not been flawed.
37. The Minister is not satisfied to the requisite high degree that he would inevitably have reached the same decision on the proposal had the information been included in the consultation document. This is particularly the case where the failure in the consultation exercise related to one of the most important issues, if not the most important issue, that required consideration.
38. The purpose behind the missing information being included in the consultation document is to enable parents and those interested to consider the potential quality of the alternative school(s). Interested parties were not provided with an explanation as to how the proposal would at least maintain standards of provision. This information is of particular importance to parents who are being asked to consider whether alternative arrangements that are being proposed for their children’s schooling are acceptable or not.
39. The Code identifies that relevant bodies should place the interests of learners above all others, and the Minister believes that it is important that consultation documents should evidence the consideration that has been given to this matter. The document, in the Minister’s view, made generalisations about challenges

facing small schools, and the benefits of larger schools but recognised the good standard of provision at Ysgol Llanbedr without providing a readily understandable comparison of standards at Ysgol Borthyn. In addition, no readily understood comparison was provided for any of the other alternative schools, apart from a table showing outcomes at Key Stage 2, with a minimum amount of contextualisation other than a statement that it was difficult to compare outcomes at schools with very small cohorts. The Code also provides that content must include information from the most recent Estyn reports for each school likely to be affected, but this was only provided for Ysgol Llanbedr. No information was provided, as required by the Code, on the condition of school buildings apart from the condition at Ysgol Llanbedr, an additional omission that would have been of relevance to interested parties when considering the comparability of schools.

40. The Local Authority might consider that given the low number of pupils on roll at Ysgol Llanbedr currently, the impact on any other school would be minimal. However it is clear that relevant information should at the very least have been provided about Ysgol Borthyn, in order to properly inform parents about the alternative school offered in the specific proposal.
41. The Minister takes the view that it is important not just to focus on the amount of information that was omitted from the Council's consultation document, but also the nature of that information. In his view, the effect of the Council's failure to comply with the Code was that consultees were provided with no proper explanation as to why the Council considered that the proposal to discontinue the School would at least maintain quality and standards in education as they were provided with virtually no information on that issue. The omission of a reasoned argument about standards would not have assisted interested participants. The Minister has concluded that as a result, consultees were not properly informed about one of the most important issues (if not the most important issue) that arises for consideration in the context of a proposal to discontinue a school. The ability to compare standards at schools is of significant importance when parents are considering how to respond to a proposal that their school should be closed. This information is required to enable parents to come to a fully informed view as to whether alternatives provide at least equivalent standards of provision. In the Minister's view, its omission was therefore important in that it did not provide consultees with the full picture. Some consultees did draw their own conclusions on the suitability of the alternatives, based on the information they were able to obtain. However, that in itself does not rectify that failure.
42. The Minister takes the view that information that the local authority brought to the fore following the end of the consultation period, which contextualised performance data would have assisted interested parties in forming their response. However, this was produced after the consultation had been completed.
43. The Minister has not been able to satisfy himself that he has had all the information that might have been available to him had the local authority provided more detailed information to interested parties about standards and quality during the consultation period. For example, the local authority provided further information to decision makers about Ysgol Borthyn, as part of the objection report, covering such matters as the proportion of pupils with SEN at the schools, which might have assisted parents in making a comparison between the schools, but the Minister does not have interested parties' views on this matter. Whilst it seems very unlikely

that the Minister would have received views that would have persuaded him that Ysgol Borthyn was not a suitable alternative school in terms of standards, he cannot be certain that his view would remain unchanged as he cannot know what might have been said had further information on, for example, standards and quality, been provided. In other words, the Minister is not satisfied that if the consultation had been undertaken properly, nothing could have been said that would affect his decision.

44. The Minister would like to make it clear that had there been a lack of coverage about matters of lesser importance in the consideration of school organisation proposals, then a flaw might not be considered sufficiently serious to necessitate the position he is taking in respect of this proposal. He expects those who are bringing forward proposals for change to provide more comprehensible information about the likely impact that the change will have on quality and standards in education than that which was provided in the consultation documentation in this case.
45. There were other issues of concern to objectors that the Minister did not agree with. For example, in spite of allegations to the contrary, he considers that the local authority was generally open and fair in the way that it developed the proposal. The Minister recognised that the local authority developed two quite different proposals for formal consultation in the Ruthin area, and he considers that this was reasonable and was a response to different circumstances, having regard to the differing locations, and distance from the main centres of population, and not because of prejudice. The Minister is satisfied that the local authority has an ongoing commitment to retaining schools with a religious character and is aware of proposals it is making to increase the number of schools with a religious character at another location.
46. The Minister feels he has no alternative other than to reject this proposal, notwithstanding the educational merits of the proposal. The Minister has concluded that the consultation was flawed and the flaws were significant. The Minister considers that because of the limited coverage of standards and quality in the consultation document, he cannot satisfy himself to the requisite high degree that he would inevitably have approved the proposal as a more comprehensive document in this respect could have elicited a different response from that which ensued.
47. The Minister however recognises that there are a number of arguments in favour of his approving the proposal, and he is generally satisfied that it would:

maintain the standard of education provision and ensure the delivery of a broad and balanced curriculum

allow pupils who attend Ysgol Llanbedr access to education at an alternative English medium Church in Wales school which is within a reasonable distance and which is more sustainable for the future.

provide a choice of other schools should parents prefer a smaller school

deliver education more equitably and more cost effectively.

make savings that will be retained in the education budget.

reduce surplus places by 54 places

48. The Minister is concerned about the future of Ysgol Llanbedr in the light of the relatively low number of children on roll, and the temporary nature of current leadership. He expects the local authority to consider the future of the school carefully and if it decides that it should be retained, believes that it should be provided with support. If the local authority decides, on the other hand, that other arrangements would be in the educational interests of all pupils in the area, the Minister expects it to carefully comply with the mandatory requirements of the School Organisation Code in respect of any changes it proposes.
49. I am sending a copy of this letter to the Chief Executive of Denbighshire County Council.
50. On this occasion, a copy of this letter is also being sent to Assembly Members who have objected, and David Jones MP, who has taken an interest in the proposal.

Yours sincerely

STEVE VINCENT
DEPUTY DIRECTOR: SCHOOLS MANAGEMENT AND EFFECTIVENESS DIVISION

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad y Cyfarfod:	17 Chwefror 2015
Aelod / Swyddog Arweiniol:	Y Cyngorydd Hugh Irving / Phil Gilroy
Awdur yr Adroddiad:	John Sweeney / Stephen Convill
Teitl:	Gweithredu Deddf Tai Cymru 2014

---

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad hwn yn ymwneud â gofyniad a osodir ar y Cyngor gan Lywodraeth Cymru i benderfynu pa grwpiau o bobl ddigartref y byddant yn cymhwysor prawf "digartref yn fwriadol", pan ddaw Deddf Tai (Cymru) 2014 i rym yn Ebrill 2015.

Yn ei hanfod, mae diffiniad o fod yn ddigartref yn fwriadol o dan Deddf Tai (Cymru) 2014 yn effeithiol yr un fath â'r hyn a geir yn y ddeddfwriaeth bresennol (Deddf Digartrefedd 2002); sy'n datgan

"a person becomes homeless intentionally or threatened with homelessness intentionally if:

- *the person does or fails to do anything in consequence of which the person ceases to occupy accommodation (or the likely result of which is that the person will be forced to leave accommodation)*
- *the accommodation is available for the person's occupation; and it would have been reasonable for the person to continue to occupy the accommodation"*

Fodd bynnag, ni ddylid trin gweithred neu anwaith a wnaed yn ddiwyll gan rywun nad oedd yn ymwybodol o unrhyw ffaith berthnasol, yn fwriadol.

2. Beth yw'r rheswm dros luniô'r adroddiad hwn?

I ofyn bod y Cabinet yn gwneud penderfyniad o fewn yr amserlen a ragnodwyd (Atodiad 1) ar bwy y bydd Cyngor Sir Ddinbych yn cymhwysor prawf o "fwriadoldeb".

Y cartrefi y gellir cymhwysor "prawf bwriadoldeb" yw ble mae'r cartref;

- Yn cynnwys plant dibynnol neu fenyw feichio
- Yn ddiamddiffyn oherwydd henaint
- Yn ddiamddiffyn oherwydd anableddau corfforol neu salwch meddwl / anableddau dysgu
- Yn ddiamddiffyn oherwydd eu bod yn ymadawr gofal / neu'n berson ifanc mewn perygl arbennig o gam-fanteisio rhywiol neu ariannol (18-20 mlwydd oed)
- Yn ddiamddiffyn oherwydd eu bod yn 16 neu 17 mlwydd oed
- Yn ddiamddiffyn oherwydd eu bod yn dianc rhag traïs yn y cartref / camdriniaeth neu fygythiad o drais
- Yn ddiamddiffyn oherwydd eu bod yn gadael y lluoedd arfog

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod yr Aelodau'n cytuno nad yw Cyngor Sir Ddinbych yn eithrio unrhyw un o'r grwpiau a enwir o dan adran 2 yr adroddiad hwn, ond yn hytrach yn parhau i gymhwysos "prawf bwriadoldeb" i bob un ohonynt, a chyhoeddi ei fwriad i wneud hynny yn unol â chyfarwyddyd Llywodraeth Cymru (Atodiad 1).

Sylwer: Bydd methiant i wneud penderfyniad a rhoi cyhoeddusrwydd i hyn o fewn y ffrâm amser penodedig (Atodiad 1) yn golygu na fydd gan y Cyngor unrhyw ddisgresiwn dros gymhwysos "prawf bwriadoldeb" o dan Ddeddf Tai (Cymru) 2014 hy, ni fydd yn gallu cymhwysos "prawf", a gallai hyn fod yn ffactor risg sylweddol, fel yr amlinellir yn yr adroddiad hwn.

4. Manylion yr Adroddiad

- 4.1 Roedd Llywodraeth Cymru wedi ystyried gwahardd y prawf "bwriadoldeb" o'r Ddeddf Tai (Cymru) 2014. Y rhesymeg y tu ôl i'r dull yma o feddwl yw bod gan lawer o gartrefi sy'n benderfynol o fod yn ddigartref yn fwriadol yn aml anghenion cymorth sylweddol heb eu bodloni, a gall peidio â'u darparu â llety sefydlog a mynd i'r afael â'r anghenion hyn effeithio'n sylweddol ar yr aelwyd a'r pwrs cyhoeddus mewn meysydd megis gwasanaethau cymdeithasol, y system cyfiawnder troshedol (gan gynnwys yr heddlu a'r gwasanaeth prawf), gwasanaethau iechyd a sefydliadau gwirfoddol.
- 4.2 Yn y tymor hir, mae Llywodraeth Cymru wedi addo cael gwared ar y prawf bwriadoldeb i bob teulu. Rhagwelir y bydd hyn yn digwydd o fis Ebrill 2019. Gan mai Swyddogion y Cyngor fydd â chyfrifoldeb am y maes gwaith hwn, rydym yn gefnogol i'r ymrwymiad tymor hir i gael gwared ar y "prawf". Fodd bynnag, am resymau ymarferol, ein barn ni ar hyn o bryd yw na fyddai'n amserol nac yn briodol i gael gwared arno o unrhyw grŵp unigol sy'n datgan eu bod yn ddigartref i Gyngor Sir Ddinbych wedi Ebrill 2015.
- 4.3 Trwy beidio â chael gwared ar y "prawf bwriadoldeb" ar hyn o bryd nid ydym yn argymhell cymryd agwedd ddeddfol a chosbol i aelwydydd digartref sydd wedi cael eu hystyried yn "ddigartref yn fwriadol"; eu troi i ffwrdd heb ddim mwy na chyngor sylfaenol. Yn hytrach, rydym yn argymhell sefyllfa dros dro rhwng nawr a chael gwared ar y "prawf bwriadoldeb" gan Lywodraeth Cymru yn y dyfodol, lle y defnyddir "prawf bwriadoldeb" mewn modd cadarnhaol i'w ddefnyddio, lle bo'n briodol, gan gydweithio gyda'r rhai "digartref yn fwriadol" er mwyn cydweithio â'r Cyngor i adnabod a mynd i'r afael â materion sy'n sail achosol i'w digartref neu fygythiad o fod yn ddigartref. Drwy ddatgan bod cartref yn "fwriadol yn ddigartref" rydym yn datgan nad oes gennym unrhyw ddyletswydd statudol i ddarparu cynnig o denantiaeth; ond gall hyn fod yn gychwyn ar draffodaeth onest am y ffactorau achosol a llunio Cynllun Tai Personol ffurfiol i'r afael â hwy yn gyfnewid bod y Cyngor yn defnyddio ei bwerau i'w galluogi i sicrhau llety yn y sector rhentu preifat.

(Noder; dan ein cynigion i gymryd lle'r Gwasanaeth Dewisiadau Tai a Digartrefedd bresennol gyda Gwasanaeth Datrysiau Tai, byddwn yn cydweithio'n llawer agosach gyda landlordiaid preifat i helpu i liniaru'r risg busnes iddynt wrth roi llety i deuluoedd digartref).

- 4.4 Caiff y cyfnod dros dro rhwng y daw Deddf Tai (Cymru) 2014 i rym yn Ebrill 2015 ac Ebrill 2109, y dyddiad y mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i weithio tuag ato i gael gwared ar y "prawf bwriadoldeb" o'r ddeddfwriaeth, ei ddefnyddio gan Gyngor Sir Ddinbych i adeiladu ar y gwaith cadarnhaol a fydd yn cael ei wneud gyda chartrefi sydd yn "ddigartref yn fwriadol", fel yr amlinellir uchod, drwy weithio gydag asiantaethau partner - yn benodol comisiynwyr gwasanaethau Cefnogi Pobl, darparwyr gwasanaethau Cefnogi Pobl, gwasanaethau cymdeithasol i Blant ac Oedolion gan gynnwys "Tîm o Amgylch y Teulu", i ddatblygu fframwaith aml asiantaeth gydlynol ar gyfer cartrefi digartref sydd ag anghenion cymorth sydd heb eu bodloni.
- 4.5 Bydd gan y Tîm Datrysiau Tai gyfrifoldebau ychwanegol sylweddol newydd pan ddaw'r "Ddeddf" newydd i rym, a fydd yn cymryd cryn amser i ymsefydlu. Byddai cael gwared ar y "prawf bwriadoldeb" naill ai'n llawn neu'n rhannol cyn bod fframwaith priodol ar waith yn golygu bod gan y Cyngor ddyletswydd i sicrhau llety ar gyfer cartrefi digartref gyda llawer o anghenion cefnogi heb eu bodloni, ond heb unrhyw fecanwaith i gael ymrwymiad gan y cartrefi i fynd i'r afael â ffactorau achosol eu digartrefedd neu eu bygwth â digartrefedd. Byddai hyn yn cynyddu'r risg busnes ar gyfer landlordiaid, ac yn cynyddu'r tebygolrwydd o chwalu tenantiaeth ac ailadrodd y cylch digartrefedd gyda chost ychwanegol i'r pwrs cyhoeddus.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y blaenoriaethau canlynol yn y Cynllun Corfforaethol:

- Mae pobl ddiamddiffyn yn cael eu diogelu ac yn gallu byw mor annibynnol â phosibl;
- Sicrhau mynediad at dai o ansawdd da.

6. Faint fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Ni fydd yna unrhyw gostau ychwanegol; ond dylai'r ffordd arfaethedig o weithio gyda chartrefi sydd "yn ddigartref yn fwriadol" gymryd y pwysau oddi ar wasanaethau eraill y Cyngor - yn benodol Gwasanaethau i Oedolion a Phlant.

Mae'r penderfyniad a argymhellir yn ymwneud â chadw'r sefyllfa bresennol ynghylch "digartrefedd bwriadol" a bydd unrhyw gostau sy'n ymwneud â galluogi cartref "ddigartref yn fwriadol" i gael mynediad at denantiaeth breifat yn cael ei gynnwys o fewn y gyllideb ar gyfer y Tîm Datrysiau Tai.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb (AEC) a gynhaliwyd ar y penderfyniad?

Yr argymhelliad yw peidio â gwneud unrhyw newid i'r polisi presennol, felly nid oes angen Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill?

Y cyngor gan y Gwasanaethau Democraidd yw nad oes angen ymgynghori ag Archwilio.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Nid oes goblygiadau ariannol arwyddocaol o ganlyniad i'r adroddiad hwn.

10. Pa risg iau sydd yna, ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Derbyn nad yw'r penderfyniad a argymhellir yn cyflwyno unrhyw risg.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Deddf Tai (Cymru) 2014: Rhan 2 Digartrefedd: a 78. Penderfynu i roi sylw i fwriadoldeb.

Deddf Llywodraeth Leol 1972: a 111

**Ymchwilio i fwriadoldeb yn dilyn
Gweithredu Deddf Tai (Cymru) 2014**

1) Pwrpas y Papur hwn

Diben y papur hwn yw tynnu sylw at y newidiadau yn y ddeddfwriaeth, sy'n ymwneud â 'digartrefedd bwriadol', pan ddaw Deddf Tai (Cymru) i rym yn Ebrill 2015. Mae hefyd yn tynnu sylw'r awdurdodau lleol yng Nghymru at y camau y bydd rhaid iddynt eu cymryd hyd nes y caiff ei weithredu.

2) Y Ddeddf

Mae Deddf Tai (Cymru) 2014 yn datgan;

"A person is intentionally homeless if ....the person deliberately does or fails to do anything in consequence of which the person ceases to occupy accommodation which is available for the person's occupation and which it would have been reasonable for the person to continue to occupy"

Os y cymerir penderfyniad o ddigartrefedd bwriadol, caiff dyletswyddau tai yr awdurdod lleol eu lleihau'n sylweddol. Mae'n werth nodi bod penderfyniadau bwriadoldeb yn brin. Yn ystod 2014, roeddynt yn cynrychioli tua 5% o'r holl benderfyniadau a gymerwyd.

Nid yw'r diffiniad hwn yn wahanol i'r hyn rydym yn gweithio ag o nawr. Fodd bynnag, cyflwynwyd rhywfaint o newidiadau ar y modd y mae'n cael ei gymhwys. O fis Ebrill 2015, bydd rhaid i Gynghorau benderfynu i pa gartrefi y byddant yn cymhwys o'r diffiniad hwn.

Yn yr hir dymor, mae Llywodraeth Cymru wedi addo i gael gwared ar y prawf bwriadoldeb i bob teulu. Rhagwelir y bydd hyn yn cael ei gyflwyno o fis Ebrill 2019. Mae hyn ar gyfer y tymor hir, ond mae camau y bydd angen i bob awdurdod eu cymryd dros y misoedd nesaf.

3) Cymhwys o'r Prawf

Er mwyn caniatáu i awdurdodau lleol wneud y penderfyniad yngylch p'un ai i gymhwys bwriadoldeb, mae Llywodraeth Cymru wedi rhannu cartrefi mewn i'r grwpiau angen blaenoriaethol. Maent yn disgwyli i gynghorau roi gwybod iddyn nhw a'r cyhoedd pa grwpiau y mae pob awdurdod lleol yn mynd i gymhwys o'r 'prawf bwriadoldeb' iddynt.

Y grwpiau hyn yw lle mae'r cartrefi;

- Yn cynnwys plant dibynnol neu fenyw feichiog
- Yn ddiamddiffyn oherwydd eu henaint
- Yn ddiamddiffyn oherwydd anableddau corfforol neu salwch meddwl / anabledd dysgu

- Yn ddiamddiffyn oherwydd eu bod yn ymadawr gofal/neu yn unigolyn ifanc mewn risg arbennig o gam-fanteisio rhywiol neu ariannol (18-20 mlwydd oed)
- Yn ddiamddiffyn oherwydd bod yn 16 neu 17 mlwydd oed
- Yn ddiamddiffyn oherwydd eu bod yn dianc rhag traist yn y cartref / traist neu fygythiad o drais.
- Yn ddiamddiffyn oherwydd eu bod yn gadael y lluoedd arfog
- Yn ddiamddiffyn am resymau eraill

Felly, mae angen i'r Cyngor benderfynu pa un o'r grwpiau hyn y maent yn bwriadu parhau i gymhwys o'r prawf. Bydd angen cynnwys deilydd portffolio/Aelodau yn y penderfyniad. Unwaith y bydd y penderfyniad wedi cael ei wneud, bydd angen i'r awdurdod roi gwybod i Lywodraeth Cymru a chyhoeddi eu penderfyniad ar eu gwefan leol a thrwy unrhyw ddull arall a ystyrir yn angenrheidiol.

4) Rhestr wirio ar yr hyn y bydd angen i Awdurdodau Lleol ei wneud yn y cyfnod hyd nes y daw i rym

Mae'r canlynol yn cynnig rhestr o dasgau y bydd angen i bob awdurdod lleol eu cwblhau yn y cyfnod hyd nes y daw'r Ddeddf i rym.

Tasg	Amserlen
Rhoi gwybod i Aelodau/ Aelodau'r Cabinet o newidiadau am y modd y gellir cymhwys o'r prawf bwriadoldeb	Ionawr 15
Derbyn cytundeb gwleidyddol/deilydd portffolio am ba rai o'r grwpiau angen blaenoriaethol y bydd yr awdurdod yn parhau i gymhwys o'r prawf bwriadoldeb	Erbyn diwedd Chwefror 15
Cytuno ble y bydd hyn yn cael ei gyhoeddi, ee, ar wefan, mewn cylchlythyrau, llenyddiaeth, swyddfeydd lleol, ac ati a gweithredu	Trwy Chwefror a Mawrth 2015
Ysgrifennu at Lywodraeth Cymru i roi gwybod iddynt am eich bwriadau	Erbyn diwedd mis Mawrth (fan bellaf)
Gwneud staff a phartneriaid yn ymwybodol o'r polisi bwriedig	Erbyn diwedd mis Mawrth (fan bellaf)

5) Adlewyrchu

Mewn trafodaethau gyda swyddogion, ymddengys y byddai'r rhan fwyaf yn ffafrio, (o leiaf yn y tymor byr), cadw'r 'prawf bwriadoldeb' ar gyfer yr holl grwpiau hynny y maent yn berthnasol iddynt ar hyn o bryd. Y rhesymeg am hyn yw bod llawer o newidiadau o'n blaenau a byddai'n well ganddynt i'r rhain gael eu sefydlu a meithrin dealltwriaeth am eu heffaith, cyn newid polisi ynghyllch bwriadoldeb.

Wrth i oblygiadau'r Ddeddf gael eu deall yn well, mae'n ddigon posibl y byddant yn ailasesu'r angen i gymhwysor prawf ar gyfer rhai grwpiau.

Yn y pen draw, mae'n benderfyniad gwleidyddol a bydd angen i swyddogion drafod y newidiadau a goblygiadau posibl gyda gwleidyddion priodol er mwyn iddynt benderfynu ar y ffordd orau ymlaen.

6) Casgliadau

Oherwydd newidiadau a gyflwynwyd drwy'r Ddeddf Tai (Cymru), bydd y modd y caiff prawf digartrefedd bwriadol ei gymhwys yn newid o Ebrill 2015. Mae'r papur byr hwn wedi egluro'r newidiadau ac wedi trafod y camau y bydd angen i awdurdodau lleol eu cymryd wrth i'r adeg y caiff y ddeddf ddod i rym nesáu.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad y Cyfarfod:	17 Chwefror 2015
Aelod/Swyddog Arweiniol:	Y Cynghorydd Julian Thompson-Hill/ Paul McGrady
Awdur yr Adroddiad:	Richard Weigh, Prif Gyfrifydd
Teitl:	Gosod Rhent Tai a Chyllidebau Refeniw Tai a Chyfalaf 2015/16

---

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Ceisio cymeradwyaeth gan y Cabinet ar gyfer y cynnydd rhent arfaethedig a chyflwyno taliadau gwasanaeth a chymeradwyo Cyllidebau Cyfrif Refeniw Tai a Chyfalaf ar gyfer 2015/16.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Mae'n ofyniad statudol gosod cyllidebau a lefelau rhent cyn dechrau'r flwyddyn ariannol newydd ac mae'n rhaid i'r gyllideb gyd-fynd â'r rhagdybiaethau yn y Cynllun Busnes Stoc Tai sydd wedi'i ddylunio i gynnal Safon Ansawdd Tai Cymru yn ystod y cynllun busnes 30 mlynedd.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Gyllideb y Cyfrif Refeniw Tai ar gyfer 2015/16 (Atodiad 1) a Chynllun Busnes y Stoc Tai (Atodiad 2) yn cael eu mabwysiadu.

Bod rhenti ar gyfer anheddu'r Cyngor yn codi yn unol â Deddf Tai (Cymru) 2014 i rent wythnosol cyfartalog o £74.93 yn weithredol o ddydd Llun 6 Ebrill 2015.

Bod rhenti ar gyfer garejis y Cyngor yn codi yn unol â'r cynnydd mewn rhent ar gyfer anheddu'r Cyngor.

Bod costau gwasanaeth cyfartalog o £1.99 yr wythnos yn cael eu cyflwyno lle bo'n berthnasol yn unol â Deddf Tai (Cymru) 2014.

4. Manylion yr Adroddiad

Mae'r alldro diweddaraf a ragwelir ar gyfer 2014/15 wedi'i nodi yn Atodiad 1, yn unol â'r adroddiad monitro misol. Rhagwelir bydd y balansau ar ddiwedd y flwyddyn yn £1,322,000.

Mae'r gyllideb arfaethedig ar gyfer 2015/16 hefyd wedi'i nodi yn Atodiad 1. Cyfrifwyd y gyllideb yn seiliedig ar y canlynol:

- Mabwysiadu Polisi Rhent newydd fel y nodir yn Neddf Tai (Cymru) 2014;
- Mae taliadau gwasanaeth yn cael eu datgronni o'r rhent wythnosol cyfartalog ar gyfer 2014/15 o £73.00. Mae hyn yn golygu tâl gwasanaeth cyfartalog o £1.99 yn cael ei dynnu o'r ffigwr hwn ac yna rhoddir y cynnydd a argymhellir o 2.7% a £2 i'r hyn sy'n weddill. Mae'r manylion pellach i'w gweld yn y tabl isod. Y cynnydd rhent cyfartalog yw 2.64%.
- Cyflwyno tâl gwasanaeth penodedig o £1/99 yr wythnos lle bo'n berthnasol.
- Mae dau werthiant Hawl i Brynu wedi'u cwblhau hyd yn hyn yn 2014/15. Rhagwelir un Hawl i Brynu bob blwyddyn ar gyfer y blynnyddoedd sydd i ddod fodd bynnag adolygir hyn bob blwyddyn fel rhan o'r broses cynllunio busnes.
- Mae rhaglen o adeiladau newydd wedi'i dybio yn y Cynllun Busnes Stoc Tai at ddibenion cynllunio nes y datblygir cynlluniau penodol.

Mae Rhan 5 Deddf Tai (Cymru) 2015 yn caniatáu diddymu system Cymhorthdal Cyfrif Refeniw Tai, fydd yn golygu y bydd canllawiau cyfredol ar gyfer system rhent yn dod i ben hefyd. Datblygodd Lywodraeth Cymru bolisi newydd ar gyfer rhenti tai cymdeithasol fydd yn cael eu cymhwys o'n gyson gan yr holl landlordiaid cymdeithasol ac yn adlewyrchu math, maint, lleoliad ac ansawdd eiddo'r Landlord. Gweithredwyd y polisi gan gymdeithasau tai ym mis Ebrill 2014 a bydd yn cael ei fabwysiadu gan yr awdurdodau tai lleol ar ôl gadael system Cymhorthdal Cyfrif Refeniw Tai ym mis Ebrill 2015.

Mae'r dull o godi rhent yn awr yn seiliedig ar y canlynol:

- Rhwng 2015/16 a 2018/19, y cynnydd blynnyddol yw CPI a 1.5%, a £2 yr wythnos ar gyfer tenantiaid unigol, lle bo landlord yn ceisio dod â'r rhent wythnosol cyfartalog o fewn y 'band rhent targed' – rhent targed yw cyfrifiad y Llywodraeth o beth y dylid ei ddefnyddio ar gyfer rhent cyfartalog tenantiaid cymdeithasau tai a thenantiaid y cyngor
- Yr unig eithriad yw lle bydd CPI tu hwnt i'r ystod rhwng 0% a 4%. Pan fydd hyn yn digwydd, bydd angen penderfyniad Gweinidogol i bennu lefel y cynnydd rhent y dylid ei ddefnyddio'r flwyddyn honno.
- Mae'r polisi rhent yn caniatáu'r cyngor i gymhwys o lefel targed rhent 'pen uwch, canolig neu is' yn dibynnu ar gyflwr cyffredinol a gradd ynni'r stoc. Mae'r rhent targed wedi'i gadw ar y pen is drwy gydol y Cynllun 30 mlynedd ac mae'n parhau i fod yn hyfyw yn ariannol. Gan dybio cynnydd rhent targed o 3.5% y flwyddyn, byddai rhenti'r cyngor yn cydgyfeirio yn 2017/18.

Mae lefelau rhent cymharol wedi'u nodi isod ynghyd â bandiau rhent targed y Cyngor:

	2014/15	2015/16
Rhent wythnosol cyfartalog (o'r flwyddyn flaenorol)	£69.80	£73.00
Tynnu: Tâl gwasanaeth wedi'i datgronni	-	£1.99
Rhent wythnosol cyfartalog wedi'i addasu	£69.80	£71.01
Ychwanegu: Cynnydd (CPI + 1.5%)	£3.20	£1.92
Rhent wythnosol cyfartalog wedi'i addasu	£73.00	£72.93
Ychwanegu: £2 cynnydd os yw'n is na'r rhent targed	-	£2.00
Rhent Wythnosol Cyfartalog	£73.00	£74.93
Tâl gwasanaeth wythnosol cyfartalog	-	£1.99
Cyfanswm y taliad wythnosol	£73.00	£76.92

	Rhent Targed 2014/15	Rhent Targed 2015/16
Pen Isel	£75.09	£76.60
Pwynt Canol	£79.05	£80.63
Pen Uchaf	£83.00	£84.86

Cynllun Busnes Stoc Tai (CBST)

Fel rhan o broses y gyllideb mae'n ofynnol adolygu Cynllun Busnes Stoc Tai a chyflawnir hyn drwy ymarfer gwiriadau diwydrwydd dyladwy yn flynyddol i adolygu'r tybiaethau a ddefnyddir a dilysu cadernid y model ariannol. Yn ogystal â hyn mae'r adolygiad yn cynnwys dadansoddiad sensitifrwydd.

Mae CBST newydd wedi'i ddatblygu i ymgorffori diddymiad system HRAS, y polisi rhent newydd a chyflwyno taliadau gwasanaeth penodedig. Mae benthyciad o £39m i ariannu ffigwr setliad y Cyngor (i brynu allan o'r system HRAS) wedi'i gynnwys yn y CBST. Mae'r Cynllun Busnes yn parhau i fod yn hyfyw ac yn gadarn ac mae'r rhagdybiaethau a wnaed yn ddoeth.

Garejis

Bydd rhenti garejis yn cynyddu yn unol â'r cynnydd mewn rhenti ar anheddu'r Cyngor yn y cynllun busnes. Cynhelir adolygiad o safleoedd garejis yn 2015/16 fel rhan o'r Strategaeth Rheoli Asedau. Bydd rhenti garejis i denantiaid yn codi o £6.42 i £6.59.

Taliadau Gwresogi

Mae prisiau ynni'n parhau'n gyffredinol isel heb unrhyw arwyddion y byddant yn codi yn fuan, a hyd yn hyn mae'r holl wariant ar nwy wedi'i adennill gan y tenantiaid, felly argymhellir nad yw costau gwresogi'n cynyddu yn 2015/16. Nid yw'r costau yn y blynnyddoedd blaenorol wedi adennill y gost lawn ac adlewyrchir hyn yn y sefyllfa wastad eleni. Adolygir hyn yn ystod y flwyddyn yn unol â'r sefyllfa ddiweddaraf o ran prisiau ynni.

Safon Ansawdd Tai Cymru

Cyflawnodd y Cyngor y Safon Ansawdd Tai Cymru ar yr holl Stoc Tai ym mis Medi 2014. Mae'r gwariant cyfalaf wedi'i gynnwys yn y CBST sy'n cynnal y safon dros gyfnod o 30 mlynedd y cynllun.

Mae'r arolwg cyflwr stoc wedi nodi costau atgyweirio, cynnal a chadw a gwelliannau ar gyfer y 30 mlynedd nesaf sydd wedi'u hychwanegu at y cynllun busnes a bydd yn hysbysu datblygiad y cynllun rheoli asedau.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae darpariaeth tai o ansawdd da yn Flaenoriaeth Gorfforaethol a bydd y rhaglen gyfalaf 5 mlynedd yn darparu hwb i'r economi leol drwy wneud y gorau o gyfleoedd cyflogaeth leol, hyfforddiant a chadwyni cyflenwi ar gyfer pobl leol a busnesau.

6. Faint fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Mae'r Cyfrif Refeniw Tai wedi'i glustnodi ac mae'r costau gweithredu wedi'u cynnwys yn y cynnydd incwm drwy'r rhenti a thaliadau gwasanaeth.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb a gwblhawyd ar gyfer y penderfyniad?

Mae'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb wedi amlygu bod angen sicrhau fod tenantiaid yn cael mynediad i gyngor a chymorth priodol i gynyddu'r nifer sy'n derbyn lwfansau y maent yn gymwys i'w derbyn. Mae hyn yn cael ei wneud.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd?

Ymgynghorwyd â Grŵp Llywio HRAS ynglŷn â chyflwyno taliadau gwasanaeth yn 2014/15. Cynhaliwyd sesiynau 'galw draw' i denantiaid ledled y sir ym mis Awst a Medi 2014. Yn ogystal â hyn mae'r manylion ynglŷn â chyflwyno taliadau gwasanaeth wedi'u cynnwys yn y newyddlen i denantiaid 'Newyddion Tai'.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Mae adolygiad diweddar o'r Cynllun Busnes Stoc Tai (CBST) yn dangos fod y Cynllun yn parhau i fod yn gadarn ac yn hyfyw yn ariannol. Mae digon o adnoddau i ddiwallu anghenion buddsoddi'r stoc. Mae gadael yr HRAS a ffigwr setliad amcangyfrifedig o £39m wedi'i dybio yn y CBST yn seiliedig ar amcangyfrifon gwreiddiol LIC. Mae ffigwr y setliad a'r cyfraddau llog perthnasol yn parhau i gael eu trafod ar hyn o bryd.

10. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Gallai methu â dilyn y Cynllun Busnes Stoc Tai a gosod cyllidebau arwain at broblemau ariannol ac ymyrraeth bosibl gan Lywodraeth Cymru.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Gosodir y polisi rhent gan Ddeddf Tai (Cymru) 2014. Mae'r Cyfrif Refeniw Tai wedi'i glustnodi yn ôl statud.

APPENDIX ONE

<u>Housing Revenue Account ~ 2015/16 Budget</u>					
<u>2013/14</u> Final Outturn	<u>Latest Forecast 2014/15</u>	<u>2014/15</u>		<u>2015/16</u>	
		Budget	Forecast Out-turn	Proposed Budget	
£	<u>EXPENDITURE</u>	£	£	£	
2,099,443	Supervision & Management - General	2,121,945	2,191,132	2,189,631	
273,393	Supervision & Management - Communal	293,665	312,579	303,032	
162,397	Welfare Services	90,048	90,048	93,673	
2,913,748	Repairs and Maintenance	3,035,640	3,230,069	3,133,177	
5,448,981	Total Housing Management	5,541,298	5,823,828	5,719,513	
2,920,312	Capital Financing Costs	3,173,010	3,205,032	4,915,905	
890,201	Capital Funded from Revenue	943,193	743,193	2,672,541	
3,121,177	Subsidy	3,306,944	3,139,974	0	
129,861	Provision for Bad Debts	132,725	132,723	132,905	
12,510,532	Total Expenditure	13,097,170	13,044,750	13,440,864	
	<u>INCOME</u>				
12,588,989	Rents (net of voids)	13,089,944	12,911,944	13,188,855	
157,588	Garages	166,745	164,724	171,987	
0	Service Charges	0	0	236,874	
4,656	Interest on Balances & Other Income	3,600	3,600	10,955	
12,751,233	Total Income	13,260,289	13,080,268	13,608,671	
	<u>Surplus / Deficit (-) for the Year:</u>				
1,130,902	General Balances	1,106,312	778,711	2,840,348	
1,046,322	Balance as at start of year ~ General	1,287,023	1,287,023	1,322,541	
-890,201	Earmarked Balances	-943,193	-743,193	-2,672,541	
1,287,023	Balance as at end of year ~ General	1,450,142	1,322,541	1,490,348	

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

APPENDIX TWO		HOUSING STOCK BUSINESS PLAN				
SUMMARY		2014/15 £000	2015/16 £000	2016/17 £000	2017/18 £000	2018/19 £000
CAPITAL EXPENDITURE						
Planned Improvements		£5,232,571	£6,159,620	£5,604,837	£5,917,307	£6,686,657
New Build			£1,153,415	£3,549,258	£3,645,699	£3,744,823
IT Investment		£150,000	£0			
Slippage (Previous Years)			£569,804			
		£5,382,571	£7,882,839	£9,154,095	£9,563,006	£10,431,480
CAPITAL FUNDING						
Major Repairs Allowance		£2,400,000	£2,400,000	£2,400,000	£2,400,000	£2,400,000
Usable Capital Receipts		£42,475	£21,994	£22,774	£23,577	£24,405
CERA		£593,193	£2,522,541	£1,990,348	£2,196,164	£2,278,649
Efficiency Savings - IT investment		£150,000	£150,000	£150,000	£150,000	£150,000
Prudential Borrowing		£2,196,903	£2,788,304	£4,590,973	£4,793,265	£5,578,426
		£5,382,571	£7,882,839	£9,154,095	£9,563,006	£10,431,480
REVENUE EXPENDITURE						
Management ~ General		£2,503,711	£2,492,663	£2,581,611	£2,673,652	£2,768,892
Special & Welfare Costs		£90,048	£93,673	£99,339	£105,260	£111,447
Repairs & Maintenance		£3,230,069	£3,133,177	£3,247,158	£3,365,159	£3,487,318
HRA Subsidy Payment		£3,139,974	£0	£0	£0	£0
Rent Rebate Subsidy Limitation		£0	£0	£0	£0	£0
CERA		£743,193	£2,672,541	£2,140,348	£2,346,164	£2,428,649
Provision for Bad Debts		£132,723	£132,905	£134,662	£136,014	£137,263
Capital Financing Costs		£3,205,032	£4,915,905	£6,013,621	£6,322,948	£6,654,558
		£13,044,750	£13,440,864	£14,216,739	£14,949,197	£15,588,127
REVENUE INCOME						
Rental Income		£12,911,944	£13,188,855	£13,981,271	£14,620,826	£15,229,487
Garage Income		£164,724	£171,987	£181,221	£188,345	£194,937
Service Charges		£0	£236,874	£247,978	£259,484	£271,408
Interest on Balances		£3,600	£10,955	£12,084	£13,025	£13,585
		£13,080,268	£13,608,671	£14,422,554	£15,081,680	£15,709,417
BALANCES						
Balance brought forward		£1,287,023	£1,322,541	£1,490,348	£1,696,163	£1,828,646
Surplus / Deficit (-) For Year		£35,518	£167,807	£205,815	£132,483	£121,290
Balance carried forward		£1,322,541	£1,490,348	£1,696,163	£1,828,646	£1,949,936
Estimated Average Actual Rent		£73.00	£74.93	£78.95	£82.06	£84.93
Estimated Target Rent			£76.60	£79.28	£82.06	£84.93
Year End Outstanding Debt £000		£29,759	£69,054	£70,837	£72,593	£74,896

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad i'r: Cabinet

Dyddiad y Cyfarfod: 17 Chwefror 2015

Aelod/Swyddog Arweiniol: Julian Thompson-Hill /Paul McGrady

Awdur yr Adroddiad: Paul McGrady

Teitl: Argymhellion y Grŵp Buddsoddi Strategol

---

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Bidiau Cyfalaf a dderbyniwyd i'w cynnwys yn y Cynllun Cyfalaf 2015/16.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1 Mae'r Grŵp Buddsoddi Strategol, sy'n cynnwys cynrychiolwyr o'r tri phwyllgor archwilio, wedi cyfarfod ar sawl achlysur i ystyried ceisiadau a baratowyd gan bob adran.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Mae'r Cabinet yn cefnogi'r prosiectau yn atodiad 1 i'w cynnwys yn y cynllun cyfalaf 2015/16 ac argymhellir yn unol â hynny i'r Cyngor llawn.

4. Manylion yr Adroddiad

4.1 Mae setliad cyfalaf Llywodraeth Cymru ar gyfer 2015/16 yn unol â'r un ar gyfer 2014/15, ac mae'n parhau â'r setliadau cyfalaf gwael diweddar.

Gyda'r diffyg buddsoddiad cyfalaf gan Lywodraeth Cymru, nid oes gan y Cyngor unrhyw ddewis ond i ddibynnu ar ei adnoddau ei hun i fuddsoddi mewn prosiectau allweddol. Mae hyn yn golygu naill ai gwerthu asedau i gynhyrchu derbyniadau neu ddefnyddio benthyca darbodus.

4.2 Mae'r Cyngor yn anelu i gael gwared ar nifer o safleoedd dros y tair blynedd nesaf. Mae cyfanswm y cyllid sydd ar gael yn 2015/16 yn cynnwys £590 mil o asedau sydd ar hyn o bryd yn symud ymlaen i gael eu gwaredu, a rhagwelir y byddant yn cael eu cwblhau erbyn mis Mawrth 2015 a £1.615 miliwn mewn perthynas â gwerthu safleoedd masnachol a ragwelir i gael ei gwblhau yn ystod 2015/16. Mae dyraniad y cronfeydd hyn i gynlluniau yn un dros dro nes bod y cronfeydd yn cael eu derbyn o warediadau.

4.3 Mae'r cyllid sydd ar gael ar gyfer 2015/16 yn cael ei ddangos isod:

Ffynhonnell	Swm £000
Grant Cyfalaf Cyffredinol	1,834
Benthyc a Chymorth Heb ei Neilltuo	3,013
Benthyc Darbodus – Prifyrdd	2,085
Derbyniadau Cyfalaf	280
Derbyniadau Cyfalaf y Dyfodol - Gwaredu asedau parhaus	2,205
Arian wrth gefn heb ei wario d/y/Arall	293
Cyfanswm Cronfeydd sydd ar Gael 2015/16	9,710

4.4 Mae'r Cynllun Cyfalaf yn gwario arian ar ddua fath o brosiect. Yn gyntaf mae prosiectau untrio fel ysgol newydd neu ailwampio canolfan hamdden, yr ail fath o wariant yw 'dyraniad bloc'. Mae'r rhain yn rhaglenni parhaus o waith sy'n ymestyn dros nifer o flynyddoedd (ac efallai byth yn gyflawn) e.e. cynnal a chadw ysgolion. Gellir talu am elfennau o'r gwaith hwn o gyllidebau atgyweirio a chynnal a chadw, ond mae rhan sylweddol yn cael ei ariannu drwy'r cynllun cyfalaf.

Argymhellion y Grŵp Buddsoddi Strategol

- 4.5 Penderfynodd y Grŵp Buddsoddi Strategol i wahodd ceisiadau yn unol â'r dyraniadau bloc y cytunwyd arnynt yn flaenorol gan adrannau. Mae'r Grŵp Buddsoddi Strategol wedi adolygu 12 o geisiadau dros nifer o gyfarfodydd.
- 4.6 Cafodd pob cais ei gyflwyno gyda chymeradwyaeth y penneth gwasanaeth perthnasol.
- Y bwriad yw dyrannu £1.5 miliwn i gefnogi Cymorth Tai Sector Preifat. Bydd yr arian yn cael ei ddefnyddio yn bennaf ar ddarparu Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl.
  - Mae dyraniad o £220 mil yn cael ei argymhell ar gyfer Mân Addasiadau, Offer Cymunedol a Teleofal. Mae'r cyllid hwn yn cael ei dargedu at alluogi'r henoed a phobl anabl i aros yn eu cartrefi eu hunain.
  - Y bwriad yw dyrannu £140 mil i'r Ystâd Amaethyddol i gefnogi rhesymoli'r ystâd a mynd i'r afael â materion lechyd a Diogelwch. Mae'r dyraniad hwn dros dro, yn amodol ar waredu asedau.
  - Mae cynigion cyfalaf cynnal a chadw ysgolion a rhai nad ydynt yn ysgolion yn cynnwys darpariaeth ar gyfer gwaith cynnal a chadw hanfodol fel Cael Gwaredu ar Asbestos, Gwaith Asesu Risg Tân, DDA ac ati. Argymhellir bod £2.075 miliwn yn cael ei ddyrannu i Waith Cyfalaf Cynnal a Chadw Ysgolion. O'r swm hwn, bydd £275 mil dros

dro, yn amodol ar waredu asedau. Bwriedir hefyd i ddyrannu £450 mil i waith cynnal a chadw cyfalaf nad ydynt yn ysgolion. O'r swm hwn, bydd £50 mil dros dro, yn amodol ar waredu asedau. Argymhellir ymhellach fod y Penaethiaid Gwasanaeth priodol yn pennu union ddyraniadau i'r gwaith penodol sydd eu hangen, yn nhreft blaenorriaeth.

- Mae priffyrrd wedi cael £100 mil i gefnogi benthyca darbodus fel rhan o'r gyllideb refeniw ar gyfer 2015/16. Bydd hyn yn caniatáu tua £1.75 miliwn o wariant cyfalaf. Yn ogystal â hyn, bwriedir dyrannu dyraniad bloc o £1miliwn ar gyfer atgyweiriadau strwythurol ac atgyweiriadau eraill, gan gynnwys cynnal a chadw priffyrrd, goleuadau stryd a phontydd. O'r swm hwn, bydd £125 mil dros dro, yn amodol ar waredu asedau. Yn ogystal â hyn, cynigir i ddyrannu £125 mil fel arian cyfatebol i gefnogi cais am grant £375 mil i Lywodraeth Cymru mewn perthynas â gwaith gwella risg llifogydd arfordirol yn Nwyrain Y Rhyl.
- Ystyriodd y Grŵp Buddsoddi Strategol gynnig ar gyfer newid yr holl lusernau goleuadau stryd o fewn Sir Ddinbych gyda llusernau LED newydd. Bydd y rhaglen arfaethedig yn costio £2 filiwn i gyd dros chwe blynedd ac yn darparu arbedion sylweddol ar gostau ynni a chostau cynnal a chadw parhaus. Byddai'r cynllun yn cael ei ariannu drwy fenter cyllid Salix y Llywodraeth sy'n darparu benthyciadau di-log ar gyfer prosiectau ynni effeithlon a bydd yn cael ei ad-dalu drwy ddefnyddio'r arbedion a gynhyrchir. Mae'r costau o fewn y cais wedi cael eu cytuno gyda chyllid canolog. Mae ceisiadau am gyllid Salix yn ofynnol yn flynyddol, ac mae'r Grŵp Buddsoddi Strategol yn argymhell cyflwyno cais i gael benthyciad Salix ar gyfer costau blwyddyn gyntaf sy'n £335 mil i'w ad-dalu dros 6 blynedd.
- Ystyriodd y Grŵp Buddsoddi Strategol gynnig ar gyfer cyllid i gyflwyno rhaglen o adfywio trefol drwy gyflenwi llety busnes modern. Argymhellir dyrannu £1.615 miliwn i'r fenter hon, ond bydd hyn dros dro yn amodol ar waredu safleoedd masnachol, y rhagwelir yn ystod 2015/16.
- Mae'r Grŵp Buddsoddi Strategol yn argymhell cynnal y dyraniad a neilltuwyd ar gyfer unrhyw argyfngau annisgwyl, sef £0.5miliwn, yn unol â 2014/15.

4.7 Mae Atodiad 1 yn dangos y prosiectau a restrir gyda'r cyllid a argymhellir ar gyfer pob un. Mae pob prosiect sy'n cael ei argymhell i'w gymeradwyo yn cael ei ddangos o dan golofn wahanol yn yr atodiad:

- PB Highways - £2.085miliwn. Mae hyn yn £1.75miliwn o fenthyca darbodus i'w gefnogi gan y gyllideb refeniw fel y cymeradwywyd gan y Cyngor ar 3 Chwefror 2015, ynghyd â chais am £335 mil arfaethedig am gyllid Salix.
- Cronfeydd y Cyngor - Mae'r rhain yn gronfeydd fel grantiau cyffredinol, derbyniantau cyfalaf, a chronfeydd wrth gefn heb eu gwario. Mae'r arian hwn am flwyddyn yn unig.

4.8 Maeaelodaeth y Grŵp Buddsoddi Strategol fel a ganlyn:

- Aelod Cabinet - Cyllid ac Asedau
- Aelod Cabinet - Datblygu Economaidd
- Aelod Cabinet - Moderneiddio a Pherfformiad
- Cynrychiolydd o bob Pwyllgor Archwilio
- Cyfarwyddwr Corfforaethol - Uchelgais Cymunedol ac Economaidd
- Pennaeth Cyllid ac Asedau
- Rheolwr - Swyddfa Rhaglen Gorfforaethol

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae prosiectau wedi cael eu hadolygu i sicrhau eu bod yn bodloni amcanion corfforaethol y Cyngor.

6. Beth fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1 Goblygiadau Cost

Mae costau'r cynlluniau yn cael eu dangos yn Atodiad 1. Bydd y costau Benthyca Darbodus yn cael eu diwallu drwy gyllideb refeniw 2015/16.

6.2 Goblygiadau o ran Staffio / TG / Swyddfeydd

Mae'n ofynnol i bob prosiect newydd gwblhau Cynnig Prosiect neu ffurflen Achos Busnes a bod unrhyw oblygiadau penodol yn cael eu trafod yn ystod y cam hwnnw.

6.3 Asesiad o Effaith ar Newid Hinsawdd - Lliniaru ac Addasu:

Mae prosiectau cyfalaf newydd yn destun craffu gan y Grŵp Buddsoddi Strategol. Bydd pob achos busnes yn dangos, lle bo'n briodol allyriadau tunnell carbon perthnasol cyn ac ar ôl prosiect, gan nodi a yw'r prosiect yn allyriad carbon cadarnhaol, negyddol neu niwtral. Yn ogystal, mae angen sicrhau bod prosiectau cyfalaf newydd yn ddiogel ar gyfer y dyfodol ac yn gallu addasu i newid yn yr hinsawdd.

Bydd cynnydd / gostyngiad yn y defnydd o offer TG yn effeithio ar gostau trydan a chost carbon.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb a gynhaliwyd ar y penderfyniad?

Bydd y dyraniadau bwriedig ar gyfer bob prosiect yn cael eu hail-asesu cyn cychwyn i gadarnhau nad oes unrhyw effaith arwyddocaol. Mae'r broses AEC yn cael ei hintegreiddio i bob cynnig yn y dyfodol ar gyfer prosiectau cyfalaf.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill?

Rhoddodd Penaethiaid Gwasanaeth gymeradwyaeth i gyflwyno'r ceisiadau. Mae cynrychiolwyr y pwylgorau Cabinet ac Archwilio wedi bod yn rhan o'r broses.

Mae pob aelod wedi cael gwybod am y cynigion, gyda chopïau caled o'r ceisiadau yn cael eu lleoli yn ystafell yr Aelodau, Neuadd y Sir, Rhuthun a chynigion prosiectau ar gael i'w gweld ar Mod.Gov.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Mae'n rhaid i'r Cyngor barhau i fuddsoddi yn briodol yn ei asedau. Gyda'r gostyngiad parhaus yng ngwir werth cronfeydd Llywodraeth Cymru, mae'r Cyngor yn gorfol dibynnu ar ei adnoddau ei hun fwyfwy.

10. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1 Risgiau sy'n gysylltiedig â pheidio cytuno â'r argymhellion

Byddai risgiau posibl yn cynnwys cynlluniau ddim yn symud ymlaen, colli grant ac amhariad ar wasanaethau. Byddai cyflwr asedau yn parhau i ddirywio os na fuddsoddir, a gall hyn arwain at golli gwasanaethau pwysig.

10.2 Risgiau sy'n gysylltiedig â chytuno â'r argymhellion

Nid oes unrhyw brosiect cyfalaf heb risg. Fodd bynnag, mae'r holl gynlluniau'n cael eu hadolygu gan y Grŵp Buddsoddi Strategol ac maent hefyd yn destun monitro ac adrodd misol parhaus.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Gofynnir i Awdurdodau Lleol dan Adran 151 Deddf Llywodraeth Leol (1972) wneud trefniadau i weinyddu eu materion ariannol yn gywir.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

	2015/16 Capital Bids - Proposed Allocations										
Ref	Project Name	HOS	Total Project Cost	Capital Plan Requirement 2015/16	P B Highways	Council Funds	Subject to Capital Receipts 14/15	Subject to Capital Receipts 15/16	TOTAL 2015/16	APPENDIX 1	
			£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	Brief Description	
901	Private Sector Housing Assistance	Graham Boase	2,372	1,700		1,500			1,500	Housing Improvement works to private sector dwellings	
902	Minor Adaptations; Community Equipment, Telecare	Phil Gilroy	240	240		220			220	Minor Adaptations and Equipment	
903	Agricultural Estate Capital Works	Paul McGrady	1,060	605			140		140	Improvement works for the estate	
904	Schools Capital Maintenance Works	Paul McGrady	5,229	5,229		1,800	275		2,075	Works to a range of work streams in schools	
905	Non School Public Buildings Capital Maintenance Works	Paul McGrady	11,772	4,272		400	50		450	Works to a range of work streams for Public Buildings	
906/907/908/909	Highways works	Steve Parker	3,165	2,924	1,750	875	125		2,750	Improvements to roads and bridges, Street Lighting and Road Safety	
910	Sustainable LED Lighting (Salix)	Steve Parker	2,011	335	335	Note 1			335	Application for loan to Salix to replace street lighting lanterns	
911	Coastal Flood Risk Improvements	Steve Parker	500	125		125			125	Coastal flood risk improvement works at East Rhyd	
912	Strategic Development Sites	Paul McGrady	3,925	1,615			1,615		1,615	Provision of modern business accommodation	
	Capital Contingency					500			500		
	TOTALS		30,274	17,045	2,085	5,420	590	1,615	9,710		
	For Information Only:										
	Note 1	Sustainable LED Lighting (Salix) - Application for loan from Government funded Salix initiative									

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad y Cyfarfod:	17 Ionawr 2015
Aelod / Swyddog Arweiniol:	Y Cyngorydd Julian Thompson-Hill/ Paul McGrady
Awdur yr Adroddiad:	Richard Weigh, Prif Gyfrifydd

Teitl:
Adroddiad Cyllid

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad yn rhoi manylion cyllideb refeniw ac arbedion y cyngor fel y'u cytunwyd ar gyfer 2014/15. Mae'r adroddiad hefyd yn rhoi diweddarriad cryno ar y Cyfrif Refeniw Tai a'r Cynllun Cyfalaf Tai.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Pwrpas yr adroddiad yw rhoi diweddarriad ar sefyllfa ariannol bresennol y cyngor.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod yr Aelodau yn nodi'r cyllidebau a bennwyd ar gyfer 2014/15 a'r cynnydd yn erbyn y strategaeth y cytunwyd arni ar gyfer y gyllideb.

Bod yr Aelodau yn cymeradwyo trosglwyddo cyllid o £100k i gronfa wrth gefn i ariannu gwelliannau i fand eang ysgolion yn 2015/16.

4. Manylion yr Adroddiad

Mae'r adroddiad yn rhoi crynodeb o gyllideb refeniw'r Cyngor ar gyfer 2014/15 y manylir yn ei chylch yn (**Atodiad 1**). Cyllideb refeniw net y cyngor yw £188m (£192m yn 13/14). Y sefyllfa o ran cyllidebau gwasanaeth a chorfforaethol yw y rhagwelir y bydd tanwariant o £639 mil (£309 mil y mis diwethaf). Ceir mwy o fanylion isod. Cytunwyd ar arbedion o £7.1m fel rhan o'r gyllideb a cheir y manylion yn **Atodiad 2**. Mae'r atodiad yn dangos bod 90% wedi'u cyflawni a bod 10% yn y broses o gael eu cyflawni.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae rheoli cyllidebau refeniw a chyfalaf y cyngor yn effeithiol a chyflawni'r strategaeth gyllidebol y cytunwyd arni yn sylfaen i weithgarwch ym mhob maes, gan gynnwys blaenoriaethau corfforaethol.

6. Faint fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Mae manylion gwasanaethau perthnasol ar gael yn y paragraffau isod.

Gwasanaethau Cyfathrebu, Marchnata a Hamdden – mae'r rhagolwg cyfredol yn dangos tanwariant posibl o £23 mil ond oherwydd natur gyfnewidiol rhai o'r cyllidebau incwm, yn enwedig yn y gwasanaethau hamdden, gallai'r sefyllfa hon godi a gostwng cyn diwedd y flwyddyn ariannol. Mae'r galw ar niferoedd aelodaeth yn parhau i ddangos effaith gadarnhaol a bydd cynllun busnes ar gyfer datblygiad pellach ystafell ffitrwydd Dinbych yn cael ei gyflwyno cyn hir er mwyn galluogi'r lleoliad i gwrdd â'r lefel uchel bresennol o alw ar y safle.

Mae Harbwr y Fordy yn parhau i ddatblygu ac fel y cytunwyd eisoes, bydd unrhyw ddiffyg ariannol yn cael ei gwrdd yn gorfforaethol yn 14/15 (ar hyn o bryd rhagwelir y bydd y gofyniad yn £48 mil).

Bydd y Gwasanaeth Llyfrgell yn trosglwyddo o'r Gwasanaeth Cyfathrebu, Marchnata a Hamdden i Gefnogaeth Cwsmeriaid ac Addysg fel rhan o'r ailstrwythuro diweddar o Uwch Dîm Arweinyddiaeth y Cyngor a chaiff y cyllidebau eu diwygio yn 2015/16 i adlewyrchu'r newid hwn. Yn yr un modd, er bod yr Is-adran Gaffael erbyn hyn wedi symud i'r Gwasanaeth Cyfathrebu, Marchnata a Hamdden o Gyllid ac Asedau, bydd trosglwyddo gwirioneddol y cyllidebau yn cael ei wneud gan ddod i rym o'r flwyddyn ariannol newydd.

Gwella Ysgolion a Chynhwysiant – Rhagwelir ar hyn o bryd mai tanwariant y gwasanaeth fydd £224 mil (£240 mil y mis diwethaf) oherwydd bod y gwariant yn is na'r hyn a gynlluniwyd ar leoliadau Blynnyddoedd Cynnar i blant 3 oed (tua £50 mil yn llai na'r gyllideb) ac arbedion lleoedd gwag, yn ymwneud â secondiad i Lywodraeth Cymru ac yn rhannol o ganlyniad i ailstrwythuro yn y gwasanaeth mewn ymateb i'r ymarferiad Rhyddid a Hyblygrwydd. Mae'r symudiad y mis hwn yn ymwneud ag effaith lawn y gostyngiad grant yn ystod y flwyddyn o'r Grant Cyflawniad Lleiafrifoedd Ethnig.

Gwella Busnes a Moderneiddio - Rhagwelir ar hyn o bryd mai tanwariant y gwasanaeth fydd £146 mil oherwydd:

- Mae £46 mil yn ymwneud ag oedi mewn gwariant a gynlluniwyd ar y Prosiect Digido oherwydd bod CyMAL ar hyn o bryd yn ariannu prosiect cysylltiedig sy'n edrych ar Ddigidolr Archifau. Ni ddisgwylir eu hadroddiad tan ddiwedd mis Chwefror bellach, felly, bydd y rhan fwyaf o'r gwaith a ariennir gan y cyngor yn awr yn cael ei wneud yn y flwyddyn ariannol nesaf. Mae'r gwasanaeth felly yn gofyn bod y tanwariant hwn yn cael ei gario ymlaen i'r flwyddyn nesaf i ariannu'r gweithgaredd hwn.
- Mae £100 mil yn ymwneud â grant gan Lywodraeth Cymru yn ymwneud â chostau refeniw gosod band eang mewn Ysgolion Sir Ddinbych. Mae'r grant yn cael ei hawlio yn erbyn gwariant refeniw gwirioneddol y mae cyllideb sylfaenol ar ei gyfer. Fodd bynnag, mae'r amodau grant yn ei gwneud yn ofynnol bod y tanwariant o ganlyniad yn cael ei fuddsoddi mewn prosiectau band eang ysgolion 'gwerth ychwanegol'. Argymhellir felly bod y cronfeydd hyn yn cael eu rhoi mewn cronfa wrth gefn benodol er

mwyn sicrhau bod y buddsoddiad yn cael ei gynllunio a'i gyflawni'n briodol. Bydd yr arian yn cael ei defnyddio'n llawn yn 2015/16.

Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Democrataidd - mae'r tanwariant wedi digwydd o ganlyniad i swydd wag ac incwm allanol o erlyniad llwyddiannus.

Cyllid ac Asedau - rhagwelir y bydd tanwariant o £75 mil. Mae'r symudiad yn ganlyniad i ychydig o gynnydd mewn incwm o'r portffolio ystadau diwydiannol yn yr adran Eiddo ochr yn ochr â gostyngiad mewn gwariant Atgyweirio a Chynnal a Chadw a ragwelir. Gofynnir i'r tanwariant ychwanegol gael ei gario ymlaen i ariannu'r rhaglen Atgyweirio a Chynnal a Chadw yn 2015/16. Mae arbedion Swyddi Gwag yn yr adran Gyllid yn cyfrif am £20 mil o'r tanwariant sydd wedi'i glustnodi i ariannu costau ailstrwythuro ym mis Ebrill 2015.

Gwasanaethau Priffyrrd ac Amgylcheddol - Fel y nodwyd mewn adroddiadau blaenorol mae'r gwasanaeth yn wynebu nifer o bwysau a risgau yn 2014/15. Rhagwelir gorwariant o £319 mil (£438 mil y mis diwethaf) ar hyn o bryd yn ymwneud â'r meysydd canlynol:

Mae'r gorwariant o fewn y Gwasanaeth Cludiant Ysgol wedi gostwng i £182 mil (£221 mil y mis diwethaf). Mae'r gostyngiad yn ymwneud â newidiadau i nifer o gytundebau, gan gynnwys manteisio i'r eithaf ar y defnydd o fysiau gwasanaeth lle bo ar gael.

Mae'r gostyngiad mewn incwm parcio yn ystod 2013/14 wedi parhau ynghyd â gostyngiad parhaus mewn incwm Rhybuddion Talu Cosb (RhTC). Mae camau rheoli o ran incwm RhTC bellach wedi lleihau'r gorwariant a ragwelir i £200 mil. Bydd y gwasanaeth yn parhau i geisio lliniaru'r gorwariant trwy:

- Rheoli perfformiad y staff gorfodi yn well i gynyddu incwm Rhybuddion Talu Cosb (cyflawnwyd gwelliant o £10 mil y mis hwn).
- Mae'r costau gweithredol yn cael eu hadolygu ar hyn o bryd i geisio gwneud iawn am effaith y gostyngiad mewn incwm.
- Bydd tariffau prisiau meysydd parcio yn cael eu hadolygu fel rhan o'r adolygiad traffig a pharcio parhaus.

Rhagwelir yn awr y bydd tangyflawniad incwm o £192 mil (£116 mil y mis diwethaf) o ganlyniad i'r duedd barhaus o leihad yn nifer y swyddi a geir gan Asiantaeth Cefnffyrdd Gogledd a Chanolbarth Cymru (NMWTRA). Mae'r gwasanaeth yn bwriadu lleihau costau er mwyn cyfyngu ar effaith y newid hwn. Fodd bynnag, cyllideb incwm y ffi yw £221 mil, felly dim ond yn rhannol y gall gostyngiadau o ran gwariant gywiro'r broblem.

Fel y nodwyd yn adroddiad y mis diwethaf, mae'r gwasanaeth wedi dechrau adolygu eu cronfeydd wrth gefn penodol er mwyn nodi unrhyw symiau a allai fod yn ddoeth eu rhyddhau er mwyn helpu i ariannu gorwariant eleni. Fodd bynnag, mae angen nodi bod y meysydd gorwariant o ganlyniad i faterion parhaus a bydd unrhyw arian o'r cronfeydd wrth gefn, oherwydd eu natur, yn symiau arian parod untro nad ydynt yn datrys y materion sylfaenol yn barhaol.

Fel rhan o'r adolygiad hwn, mae'r gwasanaeth wedi rhyddhau £110 mil o'r Gronfa Gwastraff sydd wedi helpu i gyfrannu at y gostyngiad yn y gorwariant cyffredinol ar gyfer yr Amgylchedd a Phriffyrrd.

Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd - ar hyn o bryd yn adrodd am sefyllfa o fantoli'r gyllideb, ond mae hyn yn cynnwys trafodyn untr o sylweddol a gafwyd fel rhan o ailstrwythuro'r gwasanaeth. Bydd unrhyw orwariant terfynol yn cael ei wrthbwys o ganolog a'i ad-dalu dros y ddwy flynedd nesaf fel y cytunwyd gan y Pennaeth Cyllid ac Asedau.

Gwasanaethau Cefnogaeth Gymunedol (Gwasanaethau Oedolion a Busnes) - y rhagolygon presennol ar gyfer 2014/15 yw ar gyfer tanwariant bach anghylchol o £81 mil (£41 mil adroddwyd y mis diwethaf). Mae'r tanwariant yn sgil costau staffio a fyddai fel arfer yn cael eu codi ar y gyllideb refeniw a gaiff ei dyrannu yn erbyn y grant Cronfa Gofal Canolraddol untr o'r 14/15.

Mae'n bosibl y bydd y tanwariant a ragwelir yn lleihau gan fod cefnogaeth gwaith cymdeithasol ychwanegol dros dro yn cael ei darparu i gynnal y broses ymgynghori ar gyfer darparu gwasanaethau darparwyr yn y dyfodol.

Ragwelir y bydd Uned Gofal Iechyd a Gweithgynhyrchu Cefndy yn tanwario ei chyllideb o £6 mil ar ddiwedd y flwyddyn ond mae angen cymryd rhywfaint o ofal gan fod y rhan fwyaf o'r incwm masnachu yn amodol ar y farchnad allanol gystadleuol a gallai amrywio rhwng nawr a diwedd y flwyddyn.

Datblygiad Busnes ac Economaidd - tybir y bydd unrhyw danwariant ar gyllidebau Cynlluniau Tref ac Ardal yn cael eu cario ymlaen fel a gytunwyd fel rhan o'r cynnig arbedion y gyllideb 2015/16. Yr arwyddion diweddaraf yw y bydd y tanwariant hwn oddeutu £150 mil yn dibynnu ar wariant gwirioneddol rhwng nawr a diwedd y flwyddyn ariannol. Yn ogystal, cafodd £45 mil ei gario ymlaen o gyllideb 13/14 i ariannu costau o ran cefnogaeth cyfleusterau arfordirol ac mae bellach yn ymddangos yn debygol mai dim ond £25 mil fydd yn cael ei wario y flwyddyn ariannol hon. Fodd bynnag, bydd angen i'r balans gael ei gario ymlaen i dalu am y costau sy'n weddill yn 15/16.

Hefyd, roedd gan y swyddogaeth Uchelgais Economaidd Cymunedol £152 mil o gyllideb refeniw ar gyfer 14/15 yn wreiddiol, gyda £50 mil ohono wedi ei drosglwyddo i'r Gwasanaethau Eiddo i ariannu'r tîm Datblygu Masnachol Strategol. O'r gyllideb sy'n weddill mae £56 mil wedi ei wario hyd yn hyn ac mae'n ymddangos yn debygol y gallai fod oddeutu £30 mil sy'n weddill mae angen ei neilltuo a'i ddyrannu i brosiectau a gytunwyd gan y Bwrdd Uchelgais Economaidd Cymunedol.

Gwasanaethau Plant a Theuluoedd – y rhagolygon ar hyn o bryd yw tanwariant net o £227 mil (heb ei newid o'r mis diwethaf). Mae'r tanwariant cyffredinol o ganlyniad i nifer o'r arbedion cyllideb a gynigiwyd y cytunwyd arnynt ar gyfer 15/16 eisoes wedi cael eu rhoi ar waith eleni ynghyd â thanwariant a ragwelir ar y gyllideb lleoliadau arbenigol.

Cytunodd y Cyngor i neilltuo £250 mil o gyllideb y llynedd i ariannu costau gwella eiddo gofalwyr maeth. Hyd yn hyn, mae tri gofalwr maeth wedi cytuno i gymryd rhan yn y prosiect. Mae Gwasanaethau Eiddo wedi bod yn asesu goblygiadau cost tebygol o wneud y gwaith ar y 3 eiddo a rhagwelir y bydd hyn yn gyfanswm o tua £145 mil. Mae cynlluniau manwl yn cael eu paratoi ar hyn o bryd ac unwaith y bydd y rhain yn cael eu cwblhau bydd y ceisiadau cynllunio ffurfiol yn cael eu cyflwyno. Mae gwaith pellach hefyd yn cael ei wneud i weld a oes unrhyw ofalwyr maeth pellach yn barod i gymryd rhan yn y prosiect gan fod arbedion cost sylweddol o bosibl y gellir eu gwireddu o'r fenter hon yn y tymor hwy.

Yn 2013/14, sefydlwyd cronfa wrth gefn o £250 mil i ariannu mentrau ar gyfer plant ag anableddau. Hyd yma mae £113 mil wedi ei wario. Mae'r swm sy'n weddill i gyd wedi'i ymrwymo ond efallai bydd yn rhedeg i mewn i'r flwyddyn ariannol newydd. Bydd adroddiad ar wahân yn cael ei baratoi maes o law i roi manylion y gwariant a'r canlyniadau cadarnhaol a gyflawnwyd hyd yn hyn.

Ysgolion – Ar ddiwedd mis Ionawr y rhagamcan ar gyfer balansau ysgolion yw £3.078 miliwn, gostyngiad o £0.814 miliwn ar falansau a ddygydd ymlaen o 2013/14 (£3.892 miliwn). Mae'r Gyllideb nad yw'n ddirprwyedig yn rhagweld tanwariant o £23 mil ar hyn o bryd.

Rhagwelir y tanwariant o £170 mil yn y cyllidebau **corfforaethol**. Cymerir yn ganiataol y bydd unrhyw danwariant corfforaethol yn cyfrannu at ariannu'r Cynllun Corfforaethol. Ar ddechrau 2014/15 roedd croneydd arian parod y **Cynllun Corfforaethol** yn £14.4 miliwn. Gan ganiatáu ar gyfer ariannu a gwariant sydd wedi eu rhagamcanu yn ystod y flwyddyn, amcangyfrifir y bydd balans y Cynllun Corfforaethol ar ddiwedd y flwyddyn yn £15.6 miliwn.

Cyfrif Refeniw Tai Mae'r sefyllfa refeniw ddiweddaraf yn rhagdybio y bydd cynnydd mewn balansau ar ddiwedd y flwyddyn o £35 mil o'i gymharu â chynnydd yn y gyllideb o £163 mil. Rhagwelir y bydd balansau CRT yn £1.322 miliwn ar ddiwedd y flwyddyn. Rhagolwg gwariant y Cynllun Cyfalaf Tai yw £5.3 miliwn.

Rheoli'r Trysorlys - Ar ddiwedd mis Ionawr, roedd cyfanswm benthiadau'r cyngor yn £148.546 miliwn ar gyfradd gyfartalog o 5.45%. Roedd balansau buddsoddi yn £37.4 miliwn ar gyfradd gyfartalog o 0.59%.

Roedd gwariant y **Cynllun Cyfalaf** yn £19.5 miliwn yn erbyn cynllun o £36.1 miliwn ddiwedd mis Ionawr. Mae'r Cynllun Cyfalaf yn cynnwys gwariant amcangyfrifedig o £11.8 miliwn ar y Cynllun Corfforaethol. Mae crynodeb o'r cynllun wedi ei gynnwys yn **Atodiad 3** a diweddarriad ar y prosiectau mawr yn **Atodiad 4**.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb (AEC) a gynhaliwyd ar y penderfyniad?

Cyflwynwyd crynodeb o'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb i'r Cyngor i gefnogi'r arbedion yn y gyllideb eleni.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi eu cynnal gyda'r Pwyllgor Archwilio ac eraill?

Cyn eu cymeradwyo gan y Cyngor Sir, cytunodd Penaethiaid Gwasanaeth ac Aelodau Arweiniol ar yr arbedion, a chawsant eu cyflwyno mewn gweithdai gyllideb i'r aelodau a chawsant eu dosbarthu i staff. Cafodd y cynigion i fantoli'r gyllideb eu trafod yn fanwl yn y gweithdai i aelodau a rhoddwyd y cyfle i'r aelodau godi materion cyn mynd â'r adroddiad terfynol ger bron y Cyngor. Mae'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol wedi derbyn diweddariadau rheolaidd gan fod ganddo rôl yn cadw trosolwg dros broses y gyllideb.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Mae'n bwysig bod gwasanaethau'n parhau i reoli cyllidebau'n ddoeth a bod unrhyw arian dros ben o fewn y flwyddyn yn cael ei ystyried yng nghyd-destun y sefyllfa ariannol tymor canolig, yn arbennig o ystyried graddfa'r gostyngiadau y mae'n ofynnol eu gwneud yn y gyllideb yn ystod y ddwy neu dair blynedd nesaf.

10. Pa risgiau sydd yna, ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Dyma'r cyfnod ariannol mwyaf heriol y mae'r cyngor wedi ei wynebu a byddai methu a chyflawni'r strategaeth y cytunwyd arni gogyfer â'r gyllideb yn rhoi mwy o bwysau ar wasanaethau yn y flwyddyn ariannol gyfredol ac yn y dyfodol. Bydd monitro a rheoli'r gyllideb yn effeithiol yn helpu i sicrhau bod y strategaeth ariannol yn cael ei chyflawni.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae'n ofynnol i awdurdodau lleol o dan Adran 151, Deddf Llywodraeth Leol 1972 wneud trefniadau ar gyfer gweinyddu eu materion ariannol yn briodol.

Appendix 1

DENBIGHSHIRE COUNTY COUNCIL REVENUE BUDGET MONITORING REPORT 2014/15												
Jan-15	Net Budget 2013/14 £'000	Budget 2014/15			Projected Outturn						Variance Previous Report £'000	
		Expenditure £'000	Income £'000	Net £'000	Expenditure £'000	Income £'000	Net £'000	Expenditure £'000	Income £'000	Net £'000		
Communication, Marketing & Leisure	5,958	11,857	-6,130	5,727	12,258	-6,554	5,704	401	-424	-23	-0.40%	0
Customers & Education Support	2,004	2,969	-515	2,454	2,956	-502	2,454	-13	13	0	0.00%	0
School Improvement & Inclusion	4,873	13,307	-8,752	4,555	13,513	-9,182	4,331	206	-430	-224	-4.92%	-240
Business Improvement & Modernisation	3,733	4,958	-1,224	3,734	5,015	-1,426	3,589	57	-202	-145	-3.88%	0
Legal, HR & Democratic Services	2,445	3,502	-1,108	2,394	3,619	-1,238	2,381	117	-130	-13	-0.54%	-27
Finance & Assets	6,733	13,969	-5,615	8,354	14,368	-6,089	8,279	399	-474	-75	-0.90%	-40
Highways & Environmental Services	19,866	36,082	-17,252	18,830	36,460	-17,311	19,149	378	-59	319	1.69%	438
Planning & Public Protection	2,540	4,229	-1,750	2,479	4,742	-2,263	2,479	513	-513	0	0.00%	0
Community Support Services	33,505	46,573	-14,303	32,270	47,352	-15,163	32,189	779	-860	-81	-0.25%	-43
Economic & Business Development	1,879	1,585	-164	1,421	1,673	-252	1,421	88	-88	0	0.00%	0
Children's Services	8,779	10,739	-2,320	8,419	10,626	-2,434	8,192	-113	-114	-227	-2.70%	-227
Total Services	92,315	149,770	-59,133	90,637	152,582	-62,414	90,168	2,812	-3,281	-469	-0.52%	-139
Corporate	17,593	45,137	-28,995	16,142	44,967	-28,995	15,972	-170	0	-170	-1.05%	-170
Precepts & Levies	4,593	4,342	0	4,342	4,342	0	4,342	0	0	0	0.00%	0
Capital Financing	13,230	13,330	0	13,330	13,330	0	13,330	0	0	0	0.00%	0
Total Corporate	35,416	62,809	-28,995	33,814	62,639	-28,995	33,644	-170	0	-170	-0.50%	-170
Council Services & Corporate Budget	127,731	212,579	-88,128	124,451	215,221	-91,409	123,812	2,642	-3,281	-639	-0.51%	-309
Schools & Non-delegated School Budgets	63,840	73,855	-10,124	63,731	73,895	-9,373	64,522	40	751	791	1.24%	1,267
Total Council Budget	191,571	286,434	-98,252	188,182	289,116	-100,782	188,334	2,682	-2,530	152	0.08%	958
Housing Revenue Account	-102	13,097	-13,260	-163	13,045	-13,080	-35	-52	180	128		263

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

APPENDIX 2 SAVINGS AGREED 2014/15		Description	Status	Savings
Service Area				£k
CORPORATE EFFICIENCIES				
Reduce Contingency for balances and impact of Recession	Phase out budget provision over 3 years	Achieved	600	
Pension Costs	Introduction of 50/50 Scheme	Achieved	300	
Workforce Efficiencies	Includes Removal of Essential Car User Allowance	In Progress	363	
Modernising the Council	Agreed target per 2013/14 Budget only - further projects being developed and will be included within Service targets	In Progress	300	
Removal of one-off funds	Social Care Additional Funds in 12/13	Achieved	905	
Carbon Reduction Commitment	Dropping out of payment scheme	Achieved	150	
Capital Financing Budget	Repayment of loans to generate ongoing revenue saving	Achieved	250	
Single Status	Scheme now fully implemented, no additional budget needed	Achieved	315	
Property Running Costs	Energy efficiency, NNDR reductions	Achieved	120	
Insurance Premiums	Negotiated reductions in some premiums	Achieved	20	
Inflation Budget	Balance of 2013/14 allocation	Achieved	142	
LDP contribution	Reduce Corporate contribution to LDP from £25k p.a to £15k p.a	Achieved	10	
				3,475
SERVICE EFFICIENCIES				
<u>Communication, Marketing & Leisure</u>				
Modernise Library Service Provision	Better use of space eg Gallery, Museum, TIC, location and suitability of some buildings etc	Achieved	30	
Scala	Reduced Council subsidy	Achieved	12	
Clwyd Leisure	Reduced Council subsidy	Achieved	50	
ECTARC	Reduced Council subsidy	Achieved	30	
Ruthin Craft Centre	Reduce Council's financial support	Achieved	20	
Llangollen Pavilion	Reduce Council's financial support	Achieved	25	
Youth Services	Reconfiguration of elements of the service	Achieved	40	
				207
<u>Highways & Environmental Services</u>				
Renegotiate recyclate and disposal contracts	Contracts currently being tendered - increased competition likely to drive down prices	Achieved	27	
Environmental Services	Other Small savings	Achieved	10	
WAG Waste Target Pressures	Increase in Landfill Tax, costs of collection etc	Achieved	-50	
Reduced subsidy of School Meal Service	Increased take up of meals	Achieved	50	
Management Restructure	Integration of Environment & Highways into one structure	Achieved	400	
Emergency Planning	Savings arising from joint service with Flintshire	Achieved	30	
Waste Management	Efficiencies from investment in transfer station and reduced contribution to Sustainable Waste Management Grant reserve	Achieved	200	
Fleet Efficiencies	Reduction in vehicle numbers	Achieved	80	
Building Cleaning	Renegotiation of Contracts	Achieved	100	
				847
<u>Planning and Public Protection</u>				
Review Pest Control	Only carry out statutory part of function	Achieved	20	
Review of Planning Policy Service	Reduce LDP contribution	Achieved	20	
Review of CCTV service	Reduction of overtime costs and collaborative project	Achieved	65	
Review of Management	Management Restructure	Achieved	30	
				135
<u>Adults & Business Services</u>				
Cefndy Healthcare	Planned reduction in Council subsidy	Achieved	31	
Impact of investment in reablement	Reduced need for care services as more people are able to live independently for longer	Achieved	75	
Residential Care - Impact of Extra Care	Less people needing residential care due to preventative services and more independent living opportunities	Achieved	150	
Reablement Intervention	Reduce need for care services through targeted intervention	Achieved	13	
Telecare	Regional partnership will reduce running costs	Achieved	10	
Systems Thinking and Vacancy Control	Process improvements to reduce admin and other costs	Achieved	90	
Social Care Regional Board - Procurement Hub	Better commissioning of high cost placements	Achieved	18	
Service Managers	Streamline Management structure	Achieved	60	
Day & Work Opportunities	Modernise Day & Work Opportunities (Learning Disability)	Achieved	50	
Mental Health Services	Reduce management commitment within service	Achieved	46	
Welfare Rights Service/CAB Grant	Channel Shift	Achieved	50	
Community Development	Refocus service delivery	Achieved	25	
				618
<u>School Improvement & Inclusion</u>				
Special Education	Review of Recoupment and Out of County Placements	Achieved	200	
Pupil Support	University related fees	Achieved	8	
ABA	Specific budget no longer required	Achieved	25	
Training	20% reduction in budget	Achieved	6	
Outreach	Budget Re-alignment	Achieved	5	
Music & Arts	Review of Service Provision	Achieved	52	
				296
<u>Customers & Education Support</u>				
Supplies & Services	Targeted reduction in spend	Achieved	30	
				30

APPENDIX 2 SAVINGS AGREED 2014/15		Description	Status	Savings
Service Area				
Children's Services				
Budget used to fund external placements for looked after Children to reflect revised demand		Currently exceptionally high due to type of placements. These will change as certain individuals become adults	Achieved	64
West Rhyd Young Peoples Project		Reduce / remove grant funding	Achieved	41
Social Care Regional Board - Procurement Hub		Better commissioning of high cost placements	Achieved	17
Outcome Agreement		Funding no longer needed in CS	Achieved	69
Tir Na Nog		Reconfigure service provision	Achieved	64
Staffing Budgets		Adjust budgets to account for staff turnover	Achieved	195
				450
Housing & Community Development				
Review of Economic & Business Development		Review of Management Structure	Achieved	50
Non HRA		Review of commissioning	Achieved	10
				60
Finance & Assets				
Property Services		Management Restructure and review of process / admin	Achieved	100
Finance		Includes not replacing vacant posts and reduction in hours	Achieved	75
Internal Audit		Not replacing vacant post and reduction in hours	Achieved	25
				200
HR				
Training		Re provision of service	Achieved	10
Occupational Health		Review of service	Achieved	3
Lead Business Partner		Efficiency saving	Achieved	3
Capital Financing		Investment repaid following 2010 Restructure	Achieved	12
				28
Legal & Democratic Services				
Registration of Electors		Capacity within the budget for canvassers fees	Achieved	30
Registrar		Improved efficiencies within the service	Achieved	20
Civics		Reduction in resource available for civic events	Achieved	5
Legal Library		Reduce expenditure on publications	Achieved	8
Administration		Review administration provision	Achieved	20
				83
Business Planning & Performance				
Improvement Team		Delete Vacant Manager Post	Achieved	81
Partnership & Communities Team		Delete Performance Officer Post	Achieved	45
Programme Office		Reduce Core Funding	Achieved	13
Partnership & Communities Team		Restructure Phase 2 (net savings)	Achieved	68
				207
Schools				
School Reorganisation		Non-pupil related elements of budget (Area 2)	Achieved	150
School Reorganisation		Saving related to Formula Review for Middle Schools	Achieved	80
Schools		Release of Non-delegated contingency fund	Achieved	200
School Reorganisation		Non-pupil related elements of budget (Area 1)	In Progress	88
				518
Total Service Savings				3,679
Total Council Savings				7,154

Summary:	£'000	%
Savings Achieved/Replaced or Pressures Confirmed	6,403	90
Savings In Progress/Being Reviewed	751	10
Savings Not Achieved or Deferred and not replaced	0	0
Total	7,154	

Denbighshire County Council - Capital Plan 2014/15 - 2017/18
Position to end January 2015

APPENDIX 3

General Capital Plan

Capital Expenditure

Total Estimated Payments - General
 Total Estimated Payments - Corporate Plan
 Contingency
 Total

- Capital Financing
 1 External Funding
 2 Receipts and Reserves
 3 Prudential Borrowing
 5 Unallocated Funding

Total Capital Financing

2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
£000s	£000s	£000s	£000s
23,770	8,669	100	100
11,857	18,656	2,418	394
481	1,000	1,000	1,000
36,108	28,325	3,518	1,494
19,335	12,163	5,021	4,605
5,150	7,524	562	61
11,623	12,485	1,540	433
0	(3,847)	(3,605)	(3,605)
36,108	28,325	3,518	1,494

Corporate Plan

Approved Capital Expenditure included in above plan

Cefndy Healthcare Investment
 Highways Maintenance and bridges
 Feasibility Study - New Ruthin School
 Rhyl High School
 Ysgol Bro Dyfrdwy - Dee Valley West Review
 Bodnant Community School
 Ysgol Glan Clwyd
 Faith Based Secondary

Estimated Capital Expenditure

Total Estimated Payments

£000s	£000s	£000s	£000s
100	341		
5,373			
60			
5,103	16,216	1,856	333
119			
620	2,099	562	61
465			
17			
0	13,876	30,140	28,222
11,857	32,532	32,558	28,616

Approved Capital Funding included in above plan

External Funding
 Receipts and Reserves
 Prudential Borrowing

Estimated Capital Funding

External Funding
 Receipts and Reserves
 Prudential Borrowing

Total Estimated Funding

£000s	£000s	£000s	£000s
5,667	8,099	416	
2,448	7,209	562	61
3,742	3,348	1,440	333
	6,522	11,384	16,920
0	4,531	2,701	3,831
	2,823	16,055	7,471
11,857	32,532	32,558	28,616

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Appendix 4 - Major Capital Projects Update

Rhyl Harbour Development

Total Budget	£10.648m
Expenditure to date	£10.401m
Estimated remaining spend in 2014/15	£ 0.134m
Future Years estimated spend	£ 0.113m
Funding	WG £2.613m; WEFO £6.165m; Sustrans £0.700m; RWE £155k; WREN £69k and DCC £0.946m
<i>Comments</i>	<p>Programme</p> <p>The replacement barrier at the entrance to the harbour has been manufactured and now needs to be fitted.</p> <p>The contract for the WREN works in the dunes is now in place and the works will commence by mid-February.</p> <p>Work will shortly commence to rectify any remaining defects.</p> <p>The project is being audited by the European Funds Audit Team (EFAT).</p>
Forecast In Year Expenditure 14/15	£0.265m

Rhyl Going Forward

Total Budget	£14.319m
Expenditure to date	£12.646m
Estimated remaining spend in 14/15	£ 1.673m
Future Years estimated spend	£ Nil
Funding	WG £14.319m
<i>Comments</i>	<p>Former Honey Club Site</p> <p>This project is no longer under the control of the Council, but officers continue to monitor progress to ensure compliance with the Development Agreement.</p> <p>The tenants of the development are confirmed as Premier Inn, operating a 70 bed hotel with Brewers Fayre at ground floor. There will also be a small retail outlet.</p> <p>The agreement between the developer – Chesham Estates and Premier Inn was signed on Friday 12th December 2014. Start on site is anticipated during the second quarter of 2015. Construction is likely to take 12 months.</p> <p>West Rhyl Housing Improvement Project</p>

	<p>Green Space Construction Drainage issues with Welsh Water/Dwr Cymru have now been resolved. The above issue has resulted in a delay to the completion date and handover is now scheduled for 23rd March 2015.</p> <p>The project remains within budget.</p> <p>A community planting day is planned and will be arranged in partnership with the Council's Countryside Services.</p> <p>Housing Development Gronant Street/Abbey Street Demolition of properties on Gronant Street is 100% complete and demolition on Abbey Street has commenced. Completion is scheduled for 13th March 2015 with construction to follow in April/May 2015.</p>
Forecast In Year Expenditure 14/15	£3.305m

21st Century Schools Programme – Bodnant Community School Extension and Refurbishment

Total Budget	£3.441m
Expenditure to date	£0.308m
Estimated remaining spend in 14/15	£0.381m
Future Years estimated spend	£2.752m
Funding	WG £1.687m, DCC £1.754
Comments	<p>Bodnant Community School This scheme is one of five projects within the Band A proposals for 21st Century Schools Programme. The project will build 7 classrooms, a new school hall and supporting facilities on the current Juniors site. This will allow the Infants pupils to move to the Juniors site and the school to operate on a single site. The Infants site will then become surplus to requirements.</p> <p>The contract for the works has recently been awarded to Read Construction, and work is due to start on site on 16 February 2015. The contract period of 70 weeks should see the extension and refurbishment work completed by mid-June 2016.</p> <p>The project should be delivered in readiness for the start of the new school year in September 2016.</p>
Forecast In Year Expenditure 14/15	£0.620m

21st Century Schools Programme - Rhyl New School

Total Budget	£24.586m
Expenditure to date	£3.252m
Estimated remaining spend in 14/15	£2.927m
Future Years estimated spend	£18.407m
Funding	DCC £12.293m; WG £12.293m
Comments	<p>The project will provide a new school building for Rhyl High School to serve up to 1,200 pupils in mainstream education whilst also housing approximately 45 pupils from Ysgol Tir Morfa, the community special school in Rhyl.</p> <p>Construction works are progressing as planned; work is now underway on the foundations, and the installation of the drains and services.</p> <p>The erection of the steel frame for the building is due to commence in February.</p> <p>Works to replace the existing boundary fence with the new permanent fence will take place over the next two months.</p> <p>The scope of the works to the Leisure Centre is currently being reviewed and costs calculated.</p> <p>The new school is programmed to complete in February/March 2016, at which point the pupils will transfer to the new school, and the existing school buildings will be demolished and the grounds re-instated to school playing fields.</p> <p>The anticipated completion date of the project is August 2016.</p> <p>There is ongoing consultation with key stakeholders which includes the neighbours.</p>
Forecast In Year Expenditure 14/15	£5.103m

Nova Development

Total Budget	£4.424m
Expenditure to date	£0.011m
Estimated remaining spend in 14/15	£0.989m
Future Years estimated spend	£3.424m
Funding	DCC £4.380m; Other contributions £0.044m
Comments	The refurbishment of Prestatyn Nova Centre commenced on 5 th January 2015. This scheme includes

	<p>external environmental improvements to improve the look of the building as well as the creation of a new entrance , reception, 60 station fitness suite, café, retail units, three storey soft play structure, multi-purpose studios and refurbishment of associated toilets and changing areas throughout the complex. The scheme has also been extended to include the complete refurbishment of the public toilet block to the East of the property together with improvements to the promenade area.</p> <p>ISG, the principal building contractor is in the process of carrying out a range of internal and external demolition activities as well as removing redundant plant.</p> <p>The design and layout of both the fitness suite and soft play area have now been agreed. Work is progressing on finalising the staffing structure and recruitment plan. A marketing plan for the site is currently being developed.</p> <p>The project is on schedule to be complete by 3rd August 2015.</p>
Forecast In Year Expenditure 14/15	£1.0m

West Rhyl Coastal Development Ph 3

Total Budget	£4.469m
Expenditure to date	£0.326m
Estimated remaining spend in 14/15	£2.562m
Future Years estimated spend	£1.581m
Funding	DCC £0.520m; WG/WEFO £3.949m
Comments	<p>This coastal defence scheme is the final phase of works designed to protect 2,700 properties from coastal flooding.</p> <p>A funding package has been agreed with Welsh Government and works are anticipated to take five months. The works compound has now been established and is operational. Dawnus, the contractor have started piling and the first deliveries of redi-rock (concrete blocks) have arrived on site.</p> <p>Funding for amenity/betterment is still unresolved, but a number of avenues are being followed.</p>
Forecast In Year Expenditure 14/15	£2.722m

Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Cabinet

Tudalen 73

Item Agenda 10

Cyfarfod	Eitem (disgrifiad / teitl)		Diben yr adroddiad	Angen penderfyniad y Cabinet (oes/nac oes)	Awdur - Aelod Arweiniol a Swyddog Cyswllt
24 Mawrth	1 Adroddiad Cyllid		Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet ar sefyllfa ariannol bresennol y Cyngor	I'w gadarnha u	Y Cyng horydd Julian Thompson-Hill/ Paul McGrady
	2	Grŵp Tasg a Gorffen Tai Fforddiadwy	Ystyried canfyddiadau'r Grŵp Tasg a Gorffen Tai Fforddiadwy	I'w gadarnha u	Y Cyng horydd David Smith / Graham Boase
	3	Dileu Trethi Busnes	Ceisio cymeradwyaeth ar gyfer Dyledion Cyfraddau Busnes na ellir eu casglu i gael eu dileu	Oes	Cyng. Julian Thompson-Hill / Rod Urquhart
	4	Polisi Cofnodi Ffôn HB/CTRS	I'w gadarnhau	I'w gadarnha u	Y Cyng. Thompson-Hill / Rod Urquhart
	5	Polisi Cofnodi Ffôn/Treth y Cyngor / Cyfraddau Busnes	I'w gadarnhau	I'w gadarnha u	Y Cyng. Thompson-Hill / Rod Urquhart
	6	Polisi Taliadau Tai Dewisol 2015/16 ymlaen	I'w gadarnhau	I'w gadarnha u	Y Cyng. Thompson-Hill / Rod Urquhart

Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Cabinet

Tudalen 74

Cyfarfod	Eitem (disgrifiad / teitl)		Diben yr adroddiad	Angen penderfyniad y Cabinet (oes/nac oes)	Awdur - Aelod Arweiniol a Swyddog Cyswllt	
	7	Ysgol Esgob Morgan – Cynnig Trefniadaeth Ysgolion		Ystyried unrhyw wrthwynebiadau a dderbyniwyd yn dilyn cyhoeddi'r Hysbysiad Statudol ac a ddylid cymeradwyo gweithredu'r cynnig.	Oes	Cyng. Eryl Williams / Jackie Walley
	8	Ysgol Glan Clwyd – Prosiect Ysgolion yr 21ain Ganrif		Cefnogi'r Achos Busnes Terfynol ar gyfer prosiect ehangu ac adnewyddu Ysgol Glan Clwyd yn rhan o brosiect Ysgolion yr 21ain Ganrif ac ystyried argymhell ei gymeradwyo i'r Cyngor	Oes	Y Cyng horydd Eryl Williams / Jackie Walley
	9	Trefniadau Llywodraethu GwE		Ystyried adroddiad yn argymhell newidiadau i aelodaeth y Cydbwylgor GwE mewn ymateb i fabwysiadu Model Cenedlaethol ar gyfer Cydweithio Rhanbarthol	Oes	Y Cyng horydd Eryl Williams / Karen Evans
	10	Eitemau o'r Pwyllgorau Archwilio		Ystyried unrhyw faterion a godwyd gan y Pwyllgor Archwilio at sylw'r Cabinet	I'w gadarnha u	Cydlynnydd Archwilio

Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Cabinet

Tudalen 75

Cyfarfod	Eitem (disgrifiad / teitl)		Diben yr adroddiad	Angen penderfyniad y Cabinet (oes/nac oes)	Awdur - Aelod Arweiniol a Swyddog Cyswllt
28 Ebrill	1 Adroddiad Cyllid		Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet ar sefyllfa ariannol bresennol y Cyngor	I'w gadarnha u	Y Cyngorydd Julian Thompson-Hill/ Paul McGrady
	2 Eitemau o'r Pwyllgorau Archwilio		Ystyried unrhyw faterion a godwyd gan y Pwyllgor Archwilio at sylw'r Cabinet	I'w gadarnha u	Cydlynnydd Archwilio
26 Mai	1 Adroddiad Cyllid		Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet ar sefyllfa ariannol bresennol y Cyngor	I'w gadarnha u	Y Cyngorydd Julian Thompson-Hill/ Paul McGrady
	2 Cynigion Ysgolion Cynradd Rhuthun		Ystyried yr adroddiadau ymgynghori ffurfiol yn dilyn cyhoeddi cynigion ar gyfer uno Ysgol Llanfair DC ac Ysgol Pentrecelyn a chau Ysgol Rhewl ac ystyried a ddylid cyhoeddi'r rhybuddion statudol perthnasol.	Oes	Y Cyngorydd Eryl Williams / Jackie Walley
	3 Eitemau o'r Pwyllgorau Archwilio		Ystyried unrhyw faterion a godwyd gan y Pwyllgor Archwilio at sylw'r Cabinet	I'w gadarnha u	Cydlynnydd Archwilio

Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Cabinet

Tudalen 76

Cyfarfod	Eitem (disgrifiad / teitl)		Diben yr adroddiad	Angen penderfyniad y Cabinet (oes/nac oes)	Awdur - Aelod Arweiniol a Swyddog Cyswllt
Mehefin	1	Adroddiad Cyllid	Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet ar sefyllfa ariannol bresennol y Cyngor	I'w gadarnha u	Y Cynghorydd Julian Thompson-Hill/ Paul McGrady
	2	Eitemau o'r Pwyllgorau Archwilio	Ystyried unrhyw faterion a godwyd gan y Pwyllgor Archwilio at sylw'r Cabinet	I'w gadarnha u	Cydlynnydd Archwilio
Gorfennaf	1	Adroddiad Cyllid	Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet ar sefyllfa ariannol bresennol y Cyngor	I'w gadarnha u	Y Cynghorydd Julian Thompson-Hill/ Paul McGrady
	2	Dyfodol Gwasanaethau Gofal Mewnol	Ystyried canlyniadau'r ymgynghoriad gyda defnyddwyr presennol gwasanaethau gofal mewnol	Oes	Y Cynghorydd Bobby Feeley/Phil Gilroy
	3	Eitemau o'r Pwyllgorau Archwilio	Ystyried unrhyw faterion a godwyd gan y Pwyllgor Archwilio at sylw'r Cabinet	I'w gadarnha u	Cydlynnydd Archwilio

Nodyn i swyddogion – Dyddiadau Cau Adroddiadau i'r Cabinet

Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Cabinet

<i>Cyfarfod</i>	<i>Dyddiad cau</i>	<i>Cyfarfod</i>	<i>Dyddiad cau</i>	<i>Cyfarfod</i>	<i>Dyddiad cau</i>
<i>Mawrth</i>	10 Mawrth	<i>Ebrill</i>	14 Ebrill	<i>Mai</i>	12 Mai

Diweddarwyd 05/02/15 - KEJ

Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol.doc

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag